

**Visoka škola za ekonomiju i informatiku
P r i j e d o r**

KNJIGA PREDMETA

**STUDIJSKI PROGRAM
POSLOVNA EKONOMIJA
(stari naziv: Javna uprava)**

KNJIGA PREDMETA

1. [Mikroekonomija](#)
2. [Informatika](#)
3. [Matematika za ekonomiste](#)
4. [Engleski jezik](#)
5. [Ekonomika preduzeća](#)
6. [Menadžment](#)
7. [Statsitika za ekonomiste](#)
8. [Sociologija](#)
9. [Upravljanje kvalitetom](#)
10. [Makroekonomija](#)
11. [Preduzetništvo](#)
12. [Poslovne finansije](#)
13. [Poslovni engleski jezik](#)
14. [Poslovno bankarstvo](#)
15. [Organizacija poslovnih sistema](#)
16. [Agrarna ekonomija](#)
17. [Poslovna kultura](#)
18. [Poslovna etika](#)
19. [Računovodstvo](#)
20. [Marketing menadžmenta](#)
21. [Finansijska tržišta](#)
22. [Menadžment MiSP](#)
23. [Upravljanje razvojem](#)
24. [Upravljanje ljudskim resursima](#)
25. [Javne finansije](#)
26. [Poslovno pravo](#)
27. [Poslovne komunikacije](#)
28. [Poslovna inteligencija](#)
29. [Međunarodna ekonomija](#)
30. [Upravljanje projektima](#)
31. [Ekonomsko –finansijska analiza](#)
32. [Strategijski menadžment](#)
33. [Međuanrodna trgovina](#)
34. [Elektronsko poslovanje](#)
35. [Upravljački informacioni sistemi](#)
36. [Stručna praksa 1](#)
37. [Stručna praksa 2](#)
38. [Stručna praksa 3](#)
39. [Diplomski rad](#)

NAZIV PREDMETA:	MIKROEKONOMIJA
ŠIFRA PREDMETA	MP-MIK-1
GODINA STUDIJA, SEMESTAR	I godina I semestar
NASTAVNIK, SARADNIK	Prof. dr Svetlana Ignjatejjević Amela Ikanović
TIP PREDMETA:	OBAVEZNI
VRSTA STUDIJA	REDOVAN
CILJ PREDMETA	Cilj izučavanja predmeta Mikroekonomija je da studenti steknu osnovna znanja o racionalnom ponašanju proizvođača i potrošača na tržištu, načinu funkcionisanja tržišnog mehanizma, proizvodnji, troškovima, ponudi i tražnji, parcijalnoj i opštoj privrednoj ravnoteži i ulozi cena u njoj.
ISHOD PREDMETA	Studenti će nakon položenog ispita biti osposobljeni da ispravno tumače sve mikroekonomske kategorije, prepoznaju probleme i vrše mikroekonomske analize - proizvodnje, troškova, tržišne ponude i tražnje, privredne ravnoteže. Nadalje, studenti će steći znanja o racionalnom ponašanju proizvođača i potrošača na tržištu, te će moći da predlože adekvatna rešenja problema, koja se odnose na mikroekonomske kategorije.
VEZA SA DRUGIM PREDMETIMA:	Premet mikroekonomija predstavlja osnovni temelj za izučavanje ostalih ekonomskih disciplina, koje se nadovezuju a to su: Ekonomika preduzeća, Makroekonomija, Poslovne finansije, Agrarna ekonomija, Računovodstvo, Međunarodna ekonomija i dr.
KOMPATIBILNOST	Predmet je kompatibilan sličnim predmetima na većini fakulteta i visokih škola menadžerskog i ekonomskog usmjerenja, npr. sa: - <i>Mikroekonomija</i> , Zagrebačka škola ekonomije i menadžmenta, Zagreb; - <i>Microeconomics 1, Microeconomics 2</i> , University of Ljubljana, School of Economics and Business; - <i>Microeconomics</i> , UNIVERSITA CA FORSARI VENEZIA, Department of Economics.
SADRŽAJ PREDMETA	
<p>PREDAVANJA:</p> <p>Mikroekonomija kao naučna i nastavna disciplina; Tržišta i cene; Tržišta i država u modernoj ekonomiji; Teorija proizvodnje (Proizvodna funkcija, Proizvodnja pomoću jednog varijabilnog inputa (rada), Proizvodnja u uslovima korišćenja dva promenljiva inputa, Ravnoteža preduzeća – Izvor optimalne kombinacije faktora proizvodnje).</p> <p>Troškovi (Merenje troškova, Odnos kratkoročne i dugoročne krivulje ukupnih troškova, Dugoročni prosečni i granični troškovi, Dugoročni i kratkoročni prosečni trošak, Ekonomija obima, Ekonomija širine, Prihodi firme, Troškovi, oblici i grafičko predstavljanje profita).</p> <p>Teorija tražnje (Tražnja za sredstvima za proizvodnju (input - output analiza) i</p>	

NAZIV PREDMETA:	INFORMATIKA
ŠIFRA PREDMETA	IPI-PI-2
GODINA STUDIJA, SEMESTAR	I godina, I semestar
NASTAVNIK, SARADNIK	Prof. dr Dragan Soleša Vukašin Macura
TIP PREDMETA:	OBAVEZNI
VRSTA STUDIJA	REDOVAN
CILJ PREDMETA	Cilj predmeta je upoznavanje studenata sa principima rada informaciono-komunikacionih tehnologija kroz teorijsko razmatranje nastavnog gradiva i primjenu računara u praktičom radu, uz savladavanje rada sa operativnim sistemom i rukovanje fajlovima, računarskim mrežama i osnovnim programskim paketima. Posebna pažnja se poklanja upoznavanju studenata sa multimedijalnim sadržajima i Internetom.
ISHOD PREDMETA	Nakon uspešno savladanog predmeta studenti su osposobljeni da rukuju računarskom opremom i samostalno da primenjuju informacione tehnologije u svim postupcima pronalaženja, pribavljanja i analize podataka i informacija. Drugim riječima, studenti će steći primjenljivo znanje o računarskim sistemima, multimediji i njenim mogućnostima, operativnim sistemima i MS OFFICE-om, različitim brauzerima, njihovim opcijama i sa radom na Internetu.
VEZA SA DRUGIM PREDMETIMA:	Ovo je prvi predmet iz serije od četiri predmeta, koji obrađuju pojedine oblasti informatike, koji predstavljaju temeljna informatička znanja neophodna u savremnoj poslovnoj praksi. Na predmet se direktno nastavljaju predmeti Poslovna inteligencija, Elektronsko poslovanje i Upravljački informacioni sistemi.
KOMPATIBILNOST	Predmet je kompatibilan s većinom uvodnih informatičkih predmeta na visokoškolskim ustanovama širom svijeta, pošto prati program Syllabus 4.0 ECDL-a (European Computer Driving Licence): - <i>Informacijske i komunikacijske tehnologije</i> , Zagrebačka škola ekonomije i menadžmenta, Zagreb; - <i>Informatics</i> , University of Ljubljana, School of Economics and Business ; - <i>Computational tools for economics and finance</i> , UNIVERSITA CA FORSARI VENEZIA, Department of Economics.
SADRŽAJ PREDMETA	
Predavanja: Uvodna izučavanja obuhvataju oblast istorije razvoja računarske tehnike i računarskih mašina, uz objašnjavanje osnovnih pojmova vezanih za podatke, informacije i njihovu obradu uz pomoć računara. Nakon toga slijedi osnovno upoznavanje sa teorijskim, odnosno aritmetičkim i logičkim osnovama rada računara. U aritmetičkim osnovama ide kratko podsjećanje na skupove i rad sa skupovima, te postavljanje osnih principa kompjuterske algebre. Takođe se izučavaju i brojni sistemi, a naročito se upoređuju decimalni i binarni brojni sistem, pri čemu se ponavljaju i osnovne računске operacije sa binarnim brojevima sa naglaskom na primjenu binarnog sistema brojeva u računarstvu. Nakon aritmetičkih osnova slijede i logičke osnove rada računara, gdje se studenti upoznaju sa osnovama Bulove algebre i sa funkcijom logičkih kola u računarima. Znanja	

NAZIV PREDMETA:	MATEMATIKA ZA EKONOMISTE
ŠIFRA PREDMETA	MP-PM-1
GODINA STUDIJA, SEMESTAR	I godina, I semestar
NASTAVNIK, SARADNIK	Prof. dr Dragan Soleša Vukašin Macura
TIP PREDMETA:	OBAVEZNI
VRSTA STUDIJA	REDOVAN
CILJ PREDMETA	Primarni cilj predmeta je da studenti usvoje osnovne matematičke principe i zakonitosti, koji će im biti potrebni u drugim predmetima tokom studija, kao i u poslovnoj praksi, da bi lakše mogli pratiti savremene matematičke aplikacije. Predmet je dizajniran tako da studentu da osjećaj, intuitivno razumijevanje bazičnih koncepata matematičke tačnosti.
ISHOD PREDMETA:	Nakon položenog ispita studenti će ovladati sa osnovnim pojmovima linearne algebre, funkcionalne analize, diferencijalnog i integralnog računa, finansijske matematike (kamatni račun, aktuarska matematika), sa odgovarajućim primenama u finansijama, ekonomiji i menadžmentu. Drugim riječima, na osnovu dostignutih kvantitativnih vještina moći će da s uspjehom intuitivno procjene i osmisle rješenje nestandardnih problema, koji se javljaju u oblasti poslovne matematike, u cilju donošenja kvalitetnijih poslovnih odluka.
VEZA SA DRUGIM PREDMETIMA:	Matematika za ekonomiste, kao nauka svih nauka, je povezna sa više predmeta na ovom studijskom programu i to: Informatika, Statistika za ekonomiste, Poslovne finansije, Ekonomsko-finansijska analiza i dr.
KOMPATIBILNOST	Predmet se izučava na svim srodnim visokim školama i fakultetima ekonomskog i menadžerskog usmjerenja, a kompatibilan je sa predmetima: - <i>Matematika 1, Matematika 2, Zagrebačka škola ekonomije i menadžmenta, Zagreb;</i> - <i>Mathematics for Business and Economics; Mathematics for Economics, University of Ljubljana, School of Economics and Business;</i> - <i>Mathematics, Financial Mathematics, UNIVERSITA CA FORSARI VENEZIA, Department of Economics.</i>
SADRŽAJ PREDMETA	
<p>Predavanja: Realni brojevi i operacije sa njima. Elementi linearne algebre – matrice, determinante i sistemi linearnih jednačina. Pojam matrice, osobine i operacije. Pojam determinante i osobine. Metode za izračunavanje. Inverzna matrica. Rješavanje sistema linearnih jedanačina. Gausova, Kramerova i matična metoda. Funkcije: pojam, klasifikacija, osnovne osobine koje se uzimaju u obzir pri analiziranju realnih funkcija, granična vrijednost i asimptote. Funkcije u ekonomiji – primena matematičkih principa za opisivanje povezanosti ekonomskih veličina: tražnja, ponuda, prihodi, troškovi i ukupna dobit. Izračunavanje intervala proizvodnje sa kojim se ostvaruje dobit, kao i onog obima proizvodnje za koji je dobit maksimalna. Diferencijalni račun: izvodi funkcije, geometrijsko tumačenje prvog izvoda i tablica izvoda. Izvodi složenih funkcija, izvodi višeg reda. Ispitivanje osobina funkcije pomoću izvoda i crtanje</p>	

NAZIV PREDMETA:	ENGLESKI JEZIK
ŠIFRA PREDMETA	PEJ-1
GODINA STUDIJA, SEMESTAR	I godina, I semestar
NASTAVNIK, SARADNIK	Mr Edina Karabegović -//-
TIP PREDMETA:	OBAVEZNI
VRSTA STUDIJA	REDOVAN
CILJ PREDMETA	Cilj predmeta je upoznavanje studenata sa terminologijom, koja se koristi u svakodnevnoj komunikaciji na engleskom jeziku, kao i savladavanje osnovnih fraza engleskog jezika - tzv. everyday English. Drugim riječima, sticanje osnovnih znanja iz engleskog jezika za studente koji imaju slabo ili nikakvo predznanje, odnosno olakšanje komunikacije i korištenje modernih izvora informacija.
ISHOD PREDMETA	Studenti se osposobljavaju za različite komunikacione situacije i diskurse, a takođe uče i bitne kulturološke i sociološke aspekte komunikacije u različitim anglofonim područjima, što upotpunjuje sliku o engleskom, kao svjetskom jeziku. Uz sve pomenuto, studenti savladavaju i osnovne gramatičke jedinice, neophodne za svesnu i samouverenu artikulaciju misli na engleskom jeziku.
VEZA SA DRUGIM PREDMETIMA:	Predmet Engleski jezik je praktično uvod u proučavanje Poslovnog engleskog jezika, pa je s njime povezan u najvećoj mjeri.
KOMPATIBILNOST	Engleski jezik se proučava po metodi Market Leader, pa je kompatibilan sa kursovima engleskog jezika na većini visokoškolskih ustanova u zemljama u kojima engleski jezik nije materinji: - <i>Engleski jezik</i> , Zagrebačka škola ekonomije i menadžmenta, Zagreb; - <i>Foreign language 1</i> , University of Ljubljana, School of Economics and Business; - <i>English as a foreign language</i> , UNIVERSITA CA FORSARI VENEZIA, Department of Economics.
SADRŽAJ PREDMETA	
<p>PREDAVANJA: Gramatika; Lične zamjenice; Present Tense od „to be“; Prisvojne zamjenice; Brojevi; Množina imenica; Članovi; Pridjevi; Present Tense od „to have“; Nepravilna množina imenica; Prisvojni oblik imenica; Present Tense od „can“; Lične zamjenice – Objective Case; Simple Present Tense; Položaj priloga neodređenog vremena; Present Continuous Tense; Pitanja sa upitnim riječima; Prijedlozi; Glagol „must“; Imperativ; Redni brojevi; Nepravilni glagoli; Poređenje pridjeva; Upotreba riječi many, much, some, any, no; Past Tense od „to be“, „to have“ i „can“; Simple Past Tense; Nepravilno poređenje pridjeva; Pridjevi i prilozi; Past Continuous Tense; Prisvojne zamjenice; Futur sa „goint to“;</p>	

NAZIV PREDMETA:	EKONOMIKA PREDUZEĆA
ŠIFRA PREDMETA	MJU-EO-8
GODINA STUDIJA, SEMESTAR	I godina II semestar
NASTAVNIK SARADNIK	Prof. dr Boris Kuzman Jovana Grbić
TIP PREDMETA:	OBAVEZNI
VRSTA STUDIJA	REDOVAN
CILJ PREDMETA	Cilj predmeta je pružiti studentima mogućnost da steknu osnovna znanja o preduzeću iz oblasti ekonomike poslovanja, ekonomskim principima i proizvodnim procesima.
ISHOD PREDMETA	Nakon položenog ispita studenti će ovladati znanjem koje se tiče ekonomije preduzeća, u smislu da razume ponašanje prihoda i troškova, kako bi uticao na iste u cilju postizanja što boljih ekonomskih rezultata. Drugim riječima, osposobljavanje studenata u ekonomisanju resursima preduzeća.
VEZA SA DRUGIM PREDMETIMA:	Predmet se naslanja na Mikroekonomiju iz koje crpi bazična znanja, a ima dosta dodatnih tačaka sa Menadžmentom, Preduzetništvom, Poslovnim finansijama, Agrarnom ekonomijom, Ekonomsko finansijskom analizom i dr.
KOMPATIBILNOST	Predmet 'Ekonomika preduzeća' se izučava na visokim školama i fakultetima ekonomskog i menadžerskog usmjerenja, a kompatibilna je sa: - <i>Ekonomika preduzeća</i> , Univerzitet u Beogradu, Ekonomski fakultet, Beograd. - <i>Business Economics</i> , Faculty of Business Economics, Kosice, Slovakia. - <i>Managerial economics</i> , Faculty of Economics and Business, Univerza v Mariboru,
SADRŽAJ PREDMETA:	
<p>PREDAVANJA:</p> <p>Preduzeće – pojam, bitne karakteristike i diferenciranje preduzeća. Zašto preduzeće postoji? Ciljevi preduzeća (maksimiranje profita, korisnost menadžera, zadovoljavajući ciljevi, agencijska teorija, društvena odgovornost).</p> <p>Unutrašnja organizacija preduzeća. Sistem upravljanja. Opis funkcija u preduzeću. Povezivanje funkcija u sistem. Donošenje i izvršavanje odluka. Tipovi organizacije.</p> <p>Klasifikacija preduzeća prema djelatnosti i veličini. Proizvodna i uslužna preduzeća. Malo, srednje i veliko preduzeće. Privredna društva. Javno preduzeća. Multinacionalno i globalno preduzeće. Okruženje preduzeća.</p> <p>Predmet ekonomike preduzeća kao naučne discipline. Troškovi preduzeća – pojam, vrste, karakteristike i raspodjela. Prihodi preduzeća - pojam, vrste i funkcije. Sredstva preduzeća. Osnovna sredstva. Obrtna sredstva. Tranzitni oblik sredstava. Kapital preduzeća. Izvori finansiranja. Kreditni i ostali izvori.</p> <p>Nadalje, ekonomika preduzeća proučava razvoj ekonomije, pojam i organizacione oblike reprodukcije, ekonomske principe reprodukcije, ulaganje sredstava u reprodukciju – utrošci faktora proizvodnje, ekonomsku stvarnost, proces proizvodnje, troškove i</p>	

NAZIV PREDMETA:	MENADŽMENT
ŠIFRA PREDMETA	MP-ME-1
GODINA STUDIJA, SEMESTAR	I godina, II semestar
NASTAVNIK, SARADNIK	Prof. dr Radovan Vladislavljević Aleksandar Senić
TIP PREDMETA:	OBAVEZNI
VRSTA STUDIJA	REDOVAN
CILJ PREDMETA	Cilj predmeta je uvođenje studenata u teoriju i praksu modernog naučnog, teorijskog i praktičnog menadžmenta putem izučavanja osnovnih pojmova i principa, koji će se uspješno primjeniti u ekonomičnom i racionalnom upravljanju sredstvima i resursima.
ISHOD PREDMETA	Nakon položenog ispita studenti će ovladati opštim znanjem o planiranju, organizaciji, vođenju i kontroli poslovanja. Stečeno znanje će im poslužiti da bolje razumiju i savladaju predmete na višim godinama studija, koji proizilaze ili se nadovezuju na ovaj predmet.
VEZA SA DRUGIM PREDMETIMA:	Menadžment je praktično uvod u veći broj predmeta, koji se bave pitanjima upravljanja različitim oblastima, a direktno prethodi predmetima Organizacija poslovnih sistema, Menadžment malih i srednjih preduzeća i Strateški menadžment, kojima postavlja teorijske osnove.
KOMPATIBILNOST	Menadžment se izučava na većini visokih poslovnih škola i ekonomskih fakulteta u zemlji i inostranstvu. Kompatibilan je sa predmetima: - <i>Management</i> , Zagrebačka škola ekonomije i menadžmenta, Zagreb; - <i>Management</i> , University of Ljubljana, School of Economics and Business; - <i>Business economics and Management</i> , UNIVERSITA CA FORSARI VENEZIA, DEPARTMENT OF ECONOMICS.
SADRŽAJ PREDMETA	
<p>PREDAVANJA: UVOD U MENADŽMENT. Pojam menadžmenta i menadžera u tržišnom modelu poslovanja. Menadžment juče i danas. Priroda posla menadžera. Menadžerske odluke. Menadžerske veštine. Funkcije, nivoi i stilovi menadžmenta.</p> <p>NAUČNE TEORIJE O MENADŽMENTU. Istorijski razvoj menadžmentske misli i škole menadžmenta. Škola naučnog menadžmenta. Klasična teorija organizacije. Bihevioristička škola. Škola menadžmentske nauke. Nove teorije i pristupi menadžmentu.</p> <p>Savremeni menadžment. Ekološki menadžment. Etički menadžment. Menadžment</p>	

NAZIV PREDMETA:	STATISTIKA ZA EKONOMISTE
ŠIFRA PREDMETA	MP-PS-1
GODINA STUDIJA, SEMESTAR	I godina, II semestar
NASTAVNIK, SARADNIK	Prof. dr Dragan Soleša Vukašin Macura
TIP PREDMETA:	OBAVEZNI
VRSTA STUDIJA	REDOVAN
CILJ PREDMETA	Cilj predmeta je upoznavanje studenata sa osnovnim pojmovima, konceptima, metodama poslovne statistike, vjerovatnoće i kombinatorike, kao i sa načinom i širokim spektrom njihove primene u poslovnoj praksi u okviru ekonomije i menadžmenta.
ISHOD PREDMETA	Student će nakon položenog ispita biti sposoban da primeni stečena znanja iz poslovne statistike, odnosno primjeni standardne tehnike kod rješavanja tipskih praktičnih problema. Drugim riječima, na osnovu dostignutih kvantitativnih vještina da intuitivno procjeni i osmisli rešenje ne-standardnih problema koji se javljaju u oblasti poslovne statistike, uz sposobnost pravljenja finih distinkcija, kao i povezivanja teorijskih koncepata sa konkretnim problemima.
VEZA SA DRUGIM PREDMETIMA	Predmet je povezan sa predmetima Menadžment MSP, Strategijski menadžment, kojima postavlja ne samo teorijske, već i praktične osnove, a ima vezu i sa drugim predmetima u kojima je statističko posmatranje i bilježenje procesa obavezno, kao što je npr. slučaj sa materijom koja se proučava u predmetu Upravljanje kvalitetom.
KOMPATIBILNOST	Predmet 'Statistika za ekonomiste' se izučava na svim srodnim visokim školama i fakultetima ekonomskog i menadžerskog usmjerenja, a kompatibilan je sa predmetima: - <i>Statistika 1, Statistika 2, Zagrebačka škola ekonomije i menadžmenta, Zagreb;</i> - <i>Introductory Statistics; Statistical Analysis, University of Ljubljana, School of Economics and Business;</i> - <i>Statistics, UNIVERSITA CA FORSARI VENEZIA, Department of Economics.</i>

SADRŽAJ PREDMETA

Predavanja:

U uvodnom dijelu se proučavaju Pojam, definisanje i razvoj statistike i statističke djelatnosti; Predmet, cilj, zadaci i metodi statističkog istraživanja; Programska podrška; Osnovni statistički pojmovi i kategorije (populacija, statistički skup, statistička obilježja, vrijednosti obilježja, statističke jedinice i varijacija, apsolutne, relativne i kumulativne frekvencije). Numeričke karakteristike obilježja: pokazatelji srednjih vrednosti (aritmetička sredina, medijana, modus, geometrijska i harmonijska sredina, kvartili), pokazatelji rasipanja (interval varijacije obilježja, interkvartilni razmak, disperzija, standardna devijacija, koeficijent varijacije), pokazatelji oblika raspodjele (koeficijent asimetrije, koeficijent spoljoštenosti).

Zatim se pažnja posvećuje pristupu statističkom istraživanju: Statističko posmatranje i prikupljanje podataka (cilj, predmet, jedinica i obilježja posmatranja i prikupljanja; Izvori prikupljanja podataka; Načini prikupljanja podataka; Obim i oblik (metode) obuhvatanja jedinica posmatranja; Sredstva prikupljanja podataka; Kontrola i provjera podataka, Grupisanje i sređivanje podataka (statističke serije – numeričke, atributivne, vremenske serije, prostorne); Prikazivanje statističkih podataka (tabelarno, grafičko, linijski dijagrami, površinski dijagrami); Deskriptivne mjere statističke analize (srednje vrijednosti, izračunate srednje vrijednosti – sredine, pozicione vrijednosti), mjere varijabiliteta (apsolutne i relativne).

NAZIV PREDMETA:	SOCIOLOGIJA
ŠIFRA PREDMETA	SOC -002
GODINA STUDIJA, SEMESTAR	I Godina, II Semestar
NASTAVNIK, SARADNIK	Prof. dr Marko Carić Kristina Pilipović
TIP PREDMETA:	IZBORNI
VRSTA STUDIJA	REDOVAN
CILJ PREDMETA	Cilj predmeta je da se studenti upoznaju sa osnovnim sociološkim aspektima života i rada, kako bi shvatili i razumjeli osnovne društvenu stvarnost - pojmove i zakonitosti, te primenjivali usvojena znanja u cilju ostvarivanja boljeg društvenog položaja i standarda u globalnom društvu. Cilj je, isto takod, poimanje determinističkog modela objašnjenja složenih i dinamičnih društvenih pojava, naročito ekonomije, politike i prava.
ISHOD PREDMETA	Student će nakon položenog ispita imati elementarno činjenično znanje o društvu, njegovoj strukturiranosti i dinamici, razvoji i interakcijama, složenim društvenim relacijama. Nadalje, biće u prilici da uoči postojeće stanje u društvu i predvidi društvene promjene, te razume, objasni i poveže praktično i teorijsko znanje u širem kontekstu relacija društvo-poslovni sistemi-upravljanje.
VEZA SA DRUGIM PREDMETIMA:	Predmet je povezan sa predmetima, kao što su: Menadžment, Upravljanje ljudskim resursima, Poslovna kultura, poslovna etika, Poslovne komunikacije i dr.
KOMPATIBILNOST	Predmet "Sociologija" se izučava na većini visokih poslovnih škola i fakulteta, a kompatibilan je sa: - <i>Ekonomska sociologija</i> , Veleučilište BALTAZAR, Zaprešić - Hrvatska; - <i>Sociology, Business Administration and Sociology</i> Copenhagen business school, Copenhagen; - <i>Sociologija</i> , Univerzitet Privredna akademija, Fakultet za ekonomiju i inženjerski menadžment, Novi Sad.
SADRŽAJ PREDMETA	
<p>PREDAVANJA: Pojam sociologije; Istorijat razvoja sociologije; Mjesto sociologije među naukama; Odnos sociologije i drugih društvenih nauka; Nastanak i razvoj savremene sociologije kao nauke o društvu; Rodonačelnici sociologije; Od nauke društvene krize do moderne samorefleksije; Sociološki zakoni.</p> <p>Sociološki metodi i teorije – globalni sociološki pristup; Društveni determinizam; Teorijsko - metodološki pristupi; Metodi socioloških istraživanja. Pozitivizam, evolucionizam, funkcionalizam, materijalizam, simbolički interakcionizam i dr.</p> <p>Osnovne sociološke kategorije; Pojedinaac; Društvo – pretpostavke na kojima društvo počiva; Organizovanost, normiranje i kontrola; Društvene pojave – značenje i tipovi; Društvene interakcije; Rad, podjela rada i društvena proizvodnja; Stanovništvo i</p>	

NAZIV PREDMETA:	UPRAVLJANJE KVALITETOM
ŠIFRA PREDMETA	MP-QM-1
GODINA STUDIJA, SEMESTAR	I godina, II semestar
NASTAVNIK, SARADNIK	Prof. dr Radovan Vladislavljević Jovana Grbić
TIP PREDMETA:	IZBORNI
VRSTA STUDIJA	REDOVAN
CILJ PREDMETA	Cilj predmeta je upoznati studente sa sistemima upravljanja kvalitetom, standardizacijom i međunarodnim standardima, te ukazati na značaj menadžmenta kvaliteta u savremenoj poslovnoj organizaciji. Nadalje, cilj je da studenti razumiju i shvate značaj i ulogu upravljanja kvalitetom i sistemom standarda, kao i načinom na koji standardizacija utiče na poslovanje preduzeća.
ISHOD PREDMETA	Savladavanjem studijskog programa student stiče predmetno-specifične sposobnosti: temeljnog poznavanja i razumevanja menadžmenta kvaliteta i standardizacije, razumevanja značaja implementacije sistema upravljanja kvalitetom i standardizacije za ostvarivanje konkurentske prednosti, ovladavanja metodama menadžmenta kvaliteta i standardizacije, kritičkog odnosa prema konkretnim problemima menadžmenta kvaliteta. Drugim riječima, studenti će biti osposobljeni da u poslovnu praksu uvode standarde kvaliteta i njima upravljaju.
VEZA SA DRUGIM PREDMETIMA:	Predmet 'Upravljanje kvalitetom' je povezan sa sledećim predmetima: Upravljanje razvojem, Statistika za ekonomiste, Upravljanje ljudskim resursima, Menadžment, Strategijski menadžment.
KOMPATIBILNOST	Predmet se izučava na većini visokih poslovnih škola i ekonomskih fakulteta, a kompatibilan je sa: - <i>Management proizvodnih operacija</i> , Zagrebačka škola ekonomije i menadžmenta, Zagreb; - <i>Total Quality Management</i> ; Business Management and Organisation, Univerza v Mariboru, Faculty of Economics and Business; - <i>Upravljanje kvalitetom</i> , Univerzitet u Beogradu, Fakultet organizacionih nauka, Beograd.
SADRŽAJ PREDMETA	
PREDAVANJA:	

NAZIV PREDMETA:	MAKROEKONOMIJA
ŠIFRA PREDMETA	MP-OE-1
GODINA STUDIJA, SEMESTAR	I godina, III semestar
NASTAVNIK, SARADNIK	Prof. dr Svetlana Ignjatijević Amela Ikanović
TIP PREDMETA:	OBAVEZNI
VRSTA STUDIJA	REDOVAN
CILJ PREDMETA	Cilj predmeta je upoznavanje studenata sa ekonomskom naukom, relevantnim pojavama i razvojnim ekonomskim zakonitostima, koje vladaju u sistemu proizvodnje i potrošnje na nivou privrede kao celine. Približiti studentima metode izučavanja makroekonomskih agregata, faktora i modela privrednog rasta, prednostima otvorene ekonomije i teorijom komparativne prednosti u razmeni, platnim bilansom i deviznim kursom. Objasniti studentima pojmove agregatne ponude i potražnje, bruto domaćeg proizvoda, nezaposlenosti, inflacije, potrošnje, štednje, investicija, budžetske potrošnje, mere ekonomske politike i identifikovati privredna kretanja u zemlji i svetu.
ISHOD PREDMETA	Student će nakon položenog ispita biti sposoban da definiše osnovne principe, kategorije i relacije u makroekonomiji, kao što su agregatna ponuda i tražnja, makroekonomske zakonitosti, da opredeli odgovarajuću strategiju razvoja privrede, koristi makroekonomske mehanizme i modele za rešavanje problema iz domena makroekonomije.
VEZA SA DRUGIM PREDMETIMA:	Kao ključni predmet Makroekonomija je povezana sa mnogim predmetima iz ekonomske i menadžerske grupe kao što su Mikroekonomija, Ekonomika preduzeća, Agrarna ekonomija, Međunarodna ekonomija, Međunarodna trgovina, Strategijski menadžment, omogućujući studentima razumijevanje pojmova iz navedenih predmeta.
KOMPATIBILNOST	Predmet se izučava na visokim školama i fakultetima ekonomskog i menadžerskog usmjerenja, odnosno kompatibilan je: - <i>Makroekonomija</i> , Zagrebačka škola ekonomije i menadžmenta, Zagreb; - <i>Macroeconomics 1; Macroeconomics 2</i> , University of Ljubljana, School of Economics and Business; - <i>Macroeconomics</i> , UNIVERSITA CA FORSARI VENEZIA, Department of Economics.
SADRŽAJ PREDMETA	
<p>PREDAVANJA:</p> <p>U okviru predmeta najprije se proučavaju temeljni pojmovi makroekonomije pri čemu se obrađuju pojam ekonomije, razvoj ekonomske misli i značaj ekonomije. Potom se prelazi na utvrđivanje nužnosti proizvodnje i faktora proizvodnje, gdje se pažnja</p>	

NAZIV PREDMETA:	PREDUZETNIŠTVO
ŠIFRA PREDMETA	MP-ME-2
GODINA STUDIJA, SEMESTAR	II Godina, III Semestar
NASTAVNIK, SARADNIK	Prof. dr Marko Carić Kristina Pilipović
TIP PREDMETA:	OBAVEZNI
VRSTA STUDIJA	REDOVAN
CILJ PREDMETA	Cilj predmeta je da studenti otkriju sopstveni preduzetnički potencijal (svoje prednosti, snage i kompetencije) u sklopu određene kulture i stimulišu svoje želje, kako bi mogli da uzmu budućnost u svoje ruke. Drugim riječima, cilj je osposobiti studente praktičnim preduzetničkim veštinama, koje uključuju definisanje glavnih koncepata kao što su kultura, organizaciona kultura i preduzetnička kultura, podizanje nivoa svesti o odgovornosti, riziku, autonomiji, samopouzdanju, solidarnosti i međusobnoj pomoći. Ohrabrivanje studenata da stvaraju / prepoznaju ideje, ocene njenu izvodljivost i ekonomsku opravdanost.
ISHOD PREDMETA	Nakon položenog ispita studenti će umeti objasniti koncept preduzetništva i njegovih različitih oblika, identifikovati različite prilike u karijeri, prepoznati različite mogućnosti za lični, socijalni i/ili profesionalni razvoj. Takođe, studenti će podstaknuti sopstvene kreativne i inovativne potencijale i spoznati interese različitih stejkholdera za pokretanje poslovnog poduhvata. praktično, studenti će steći osnovan znanja i vještine koje će im omogućiti da se samostalno upuste u poslovne tokove i ostvare zapažene rezultate.
VEZA SA DRUGIM PREDMETIMA:	Predmet je direktno povezan sa predmetima kao što su: Ekonomika preduzeća, Poslovne finansije, Organizacija poslovnih sistema, Menadžment MSP, Upravljanje projektima i dr.
KOMPATIBILNOST	Predmet “preduzetništvo” se izučava na većini visokih poslovnih škola i fakulteta, a kompatibilan je sa: - <i>Poduzetništvo</i> , Zagrebačka škola ekonomije i menadžmenta, Zagreb; - <i>Introduction to Business</i> , University of Ljubljana, School of Economics and Business; - <i>Preduzetništvo</i> , Univerzitet Privredna akademija, Fakultet za ekonomiju i inženjerski menadžment, Novi Sad.
SADRŽAJ PREDMETA	
<p>PREDAVANJA:</p> <p>U sklopu predmeta najprije se obrađuje materija vezana za pojam i nastanak preduzetništva, preduzetništvo kao osnov društvenog i ekonomskog napretka, naučne teorije o preduzetništvu, značaj inovacija i pronalazaka, odnos menadžmenta i</p>	

NAZIV PREDMETA:	POSLOVNE FINANSIJE
ŠIFRA PREDMETA	MFB-PF-1
GODINA STUDIJA, SEMESTAR	II godina III semestar
NASTAVNIK, SARADNIK	Prof. dr Marko Ivaniš Ljiljana Roksandić
TIP PREDMETA:	OBAVEZNI
VRSTA STUDIJA	REDOVAN
CILJ PREDMETA	Predmet 'Poslovne finansije' ima za cilj upoznavanje studenata sa osnovama finansijskog poslovanja, odnosno da ovladaju problematikom vezanom za finansije preduzeća, pravilima i oblicima optimalnog finansiranja, načinima i sredstvima plaćanja u domaćem i inostranom platnom prometu. Cilj je da se osposobe za poslove finansijske funkcije u preduzeću, odnosno da kao finansijski menadžeri efikasno izvršavaju konkretne zadatke u finansijskom poslovanju poslovnih i ostalih organizacija.
ISHOD PREDMETA	Nakon položenog završnog ispita studenti će biti osposobljeni da upravljaju finansijskim procesima u preduzeću i donose najvažnije odluke. koje se tiču finansija preduzeća. S uspjehom će moći da samostalno ili u timu kreiraju finansijske strategije preduzeća, koje se oslanjaju na najpogodnije modele finansiranja, koje će za cilj imati nesmetano odvijanje poslovnog procesa uz zatjev da se ne naruše finansijski tokovi.
VEZA SA DRUGIM PREDMETIMA:	Predmetu 'Poslovne finansije' prethodi Mikroekonomija i Ekonomika preduzeća sa definisanjem pojmova troškova i prihoda u preduzeću, a na predmet se nastavlja Računovodstvo, koje više pažnje posvećuje praktičnom radu u ovoj oblasti. Takođe, predmet ima dodirnih tačaka sa Preduzetništvom, Poslovnim bankarstvom, Finansijskim tržištima i Ekonomsko – finansijskom analizom.
KOMPATIBILNOST	Predmet 'Poslovne finansije' se izučava na većini visokih ekonomsko-poslovnih škola i ekonomskih fakulteta u Zemlji i inostranstvu, a srodan je sa: - <i>Poslovne financije</i> , Zagrebačka škola ekonomije i menadžmenta, Zagreb; - <i>Corporate Finance 1</i> , University of Ljubljana, School of Economics and Business; - <i>Financial Economics, Corporate Finance</i> , UNIVERSITA CA FORSARI VENEZIA, Department of Economics
SADRŽAJ PREDMETA	
<p>Predavanja: Predmet počinje uvodom u finansijsko poslovanje sa uvođenjem pojmova finansije i finansijska funkcija i istorijskim pregledom razvoja finansija. Podjela nauke o finansijama. Predmet izučavanja, zadaci i organizacija finansijske funkcije. Finansijski ciljevi preduzeća. Struktura sistema finansijskog upravljanja u preduzeću. Institucionalno i privredno okruženje i finansijsko poslovanje preduzeća. Slijede nastanak, razvoj i funkcija novca, vrijednost novca i novčana reforma,</p>	

NAZIV PREDMETA:	POSLOVNI ENGLISKI JEZIK
ŠIFRA PREDMETA	PEJ-2
GODINA STUDIJA, SEMESTAR	II godina, III semestar
NASTAVNIK, SARADNIK	Mr Edina Karabegović -//-
TIP PREDMETA:	OBAVEZNI
VRSTA STUDIJA	REDOVAN
CILJ PREDMETA	Cilj predmeta je upoznavanje studenata sa terminologijom koja se koristi u poslovnoj komunikaciji i savladavanje osnovnih fraza poslovnog engleskog jezika. Drugim riječima cilj je osposobiti studente za komunikaciju na engleskom jeziku u oblasti ekonomije i menadžmenta i razviti kod njih neophodne vještine za aktivno služenje poslovnim engleskim jezikom.
ISHOD PREDMETA	Studenti se osposobljavaju za različite komunikacione situacije na engleskom jeziku, uključujući telefoniranje, poslovne sastanke, pregovaranje, poslovne prezentacije, a takođe i osnovnu terminologiju vezanu za poslovne finansije, marketing, menadžment, upravljanje ljudskim resursima itd.
VEZA SA DRUGIM PREDMETIMA:	Predmet 'Poslovni engleski jezik' se nastavlja na 'Engleski jezik' sa prve godine, koji u principu predstavlja osnovu za nadogradnju i učenje radi sporazumevanja u poslovnom svijetu.
KOMPATIBILNOST	Poslovni engleski jezik se proučava po metodi Market Leader, pa je kompatibilan sa kursevima engleskog jezika na većini visokoškolskih ustanova u zemljama u kojima engleski jezik nije materinji: - <i>Poslovne komunikacije na engleskom jeziku, Poslovne komunikacije 2 – engleski jezik</i> , Zagrebačka škola ekonomije i menadžmenta, Zagreb; - <i>Foreign language 2</i> , University of Ljubljana, School of Economics and Business; - <i>English for Economics and Business</i> , UNIVERSITA CA FORSARI VENEZIA, Department of Economics.

SADRŽAJ PREDMETA

PREDAVANJA - počinju sa učenjem poslovnog engleskog jezika uz stalno ponavljanje usvojenih osnovnih znanja. Teme su vezane za razne poslovne situacije i pojmove iz oblasti ekonomije i menadžmenta, nastojeći napraviti napredak u proučavanju engleskog jezika sa gramatičke i pravopisne strane.

Poslovi i studiranje (Predstavljanje u društvu i upoznavanje); Rad i slobodne aktivnosti (razgovori o poslu i slobodnom vremenu); Problemi sredine u kojoj se živi (telefoniranje i razrješavanje socijalnih problema); Razgovor o mjestu koje se dobro poznaje (rezervacije i provjera dogovora); Ponašanje u restoranima (narudžbe, razgovori, izbor restorana); Intervjui kod zapošljavanja; Pisanje e-maila; Započinjanje posla (kolege na poslu, rješavanje konflikata sa kolegama na poslu); Marketing (primjeri iz predstavljanja proizvoda, tipovi tržišta, učestvovanje u diskusijama i sastancima);

NAZIV PREDMETA:	POSLOVNO BANKARSTVO
ŠIFRA PREDMETA	MFB-BR-2
GODINA STUDIJA, SEMESTAR	II godina, IV semestar
NASTAVNIK, SARADNIK	Prof. dr Marko Carić Kristina Pilipović
TIP PREDMETA:	OBAVEZNI
VRSTA STUDIJA	REDOVAN
<u>CILJ PREDMETA</u>	Sticanje teorijskih i primenjenih znanja iz oblasti poslovnog i investicionog bankarstva, kao i ovladavanje tehnikama i aktivnostima vezanim za savremeni bankarski menadžment, sa posebnim naglaskom na razvijanje analitičkog načina razmišljanja i sticanja sposobnosti za praktičan rad u bankama.
<u>ISHOD PREDMETA</u>	Nakon položenog ispita student će biti osposobljen da definiše i objasni osnovne principe i zakonitosti funkcionisanja poslovnog banakrstva, te predloži rješenja problema iz domena optimizacije uticaja makro finansijskog sistema na bankarski sistem. Drugim riječima, studenti će biti osposobljeni da rade na poslovima menadžera u bankama, kao investicioni i finansijski savetnici, kao i finansijski analitičari počevši od sektora platnog prometa, pa do sektora upravljanja rizicima u bankarskom poslovanju.
VEZA SA DRUGIM PREDMETIMA:	<u>Makroekonomija, Finansijska tržišta, Javne finansije, Poslovne finansije.</u>
<u>KOMPATIBILNOST</u>	- <i>Novac i bankarstvo</i> , Zagrebačka škola ekonomije i menadžmenta, Zagreb; - <i>Monetary Economics</i> , University of Ljubljana, School of Economics and Business; - <i>Banking Law; Monetary economics</i> , UNIVERSITA CA FORSARI VENEZIA, Department Of Economics.
SADRŽAJ PREDMETA:	
	<p>PREDAVANJA:</p> <p>Razvoj novčanih i bankarskih poslova. Bankarstvo, vrste banaka i kredit u savremenoj privredi. Banke i finansijska tržišta. Determinante funkcionisanja finansijskog i bankarskog mehanizma (finansijski instrumenti i finansijski tokovi). Trendovi u savremenom bankarstvu.</p> <p>Centralna banka (uloga i funkcije, organizacija, stepen autonomije). Teorijske osnove agregata novčane mase i monetarna funkcija centralne banke. Koncepti monetarne</p>

<p>politike, mehanizam i mere monetarnog regulisanja.</p> <p>Poslovno bankarstvo i bankarski izvori sredstava. Principi bankarskog poslovanja. Vrste i oblici bankarskih poslova. Finansijski i kreditni potencijal poslovne banke. Kreditna analiza u bankama. Vrste i analiza rizika u bankarskom poslovanju. Principi upravljanja finansijskim i ostalim rizicima u poslovnom bankarstvu. Banke na tržištu novca, tržištu kapitala i hartija od vrednosti, na deviznom tržištu. Savremeni bankarski proizvodi. Uslovljenost međunarodne bankarske saradnje. Sistem plaćanja u platnom prometu sa inostranstvom. Bankarstvo u BiH.</p> <p>Pokazatelji uspeha poslovanja banaka. Revizija poslovanja banaka. Analiza prinosa kod banaka. Pristup merenju prinosa banaka. Ključni pokazatelji prinosa banaka. Opcioni odnos između prinosa i rizika kod banaka. Analiza likvidnosti banaka. Likvidnost vs. solventnost banaka. Rezerve likvidnosti banaka. Krediti za likvidnost banaka. Planiranje likvidnosti banaka.</p> <p>VJEŽBE:</p> <p>Ponavljanje gradiva sa predavanja. Diskusije na određene teme. Primjeri iz prakse. Pripreme za pismenu provjeru znanja. Izlaganje seminarskog rada.</p>									
LITERATURA	<p><u>Osnovna:</u></p> <p>-Đurović, S, Đurović, M, Đurović, J. (2010). <i>Bankarstvo</i>, Fakultet za ekonomiju i inženjerski menadžment, Novi Sad.</p> <p><u>Dodatna:</u></p> <p>-Račić, Ž. (2018). <i>Bankarstvo</i>, Visoka poslovna škola, Novi Sad.</p> <p>-Ivaniš, M, i sar. (2005). <i>Praktikum za bankarstvo</i>, Univerzitet Singidunum u Beogradu, Fakultet za finansijski menadžment i osiguranje, Beograd.</p> <p>-Đukić, Đ., Bjelica, V., Ristić, Ž. (2004). <i>Bankarstvo</i>, Ekonomski fakultet Beograd.</p>								
<u>PRAĆENJE RADA STUDENATA I ISPITI</u>									
<u>PREDISPITNE OBAVEZE</u>	<p><u>Rad studenata se prati tokom izvođenja nastave i njihov napredak u savlađivanju materije se provjerava preko tri testiranja. U toku nastave studenti imaju obavezu izrade i odbrane seminarskog rada. Takođe, kroz konsultacije se provjerava stepen napretka studenta.</u></p> <p><u>Shodno tome, rad studenata se u toku semestra vrednuje po sljedećim kriterijima:</u></p> <table border="0"> <tr> <td><u>Redovno i aktivno učešće u nastavi</u></td> <td style="text-align: right;"><u>10 poena</u></td> </tr> <tr> <td><u>Dva testiranja po 15 poena</u></td> <td style="text-align: right;"><u>30 poena</u></td> </tr> <tr> <td><u>Seminarski rad</u></td> <td style="text-align: right;"><u>10 poena</u></td> </tr> <tr> <td><u>Ukupno predispitnih poena</u></td> <td style="text-align: right;"><u>50 poena</u></td> </tr> </table>	<u>Redovno i aktivno učešće u nastavi</u>	<u>10 poena</u>	<u>Dva testiranja po 15 poena</u>	<u>30 poena</u>	<u>Seminarski rad</u>	<u>10 poena</u>	<u>Ukupno predispitnih poena</u>	<u>50 poena</u>
<u>Redovno i aktivno učešće u nastavi</u>	<u>10 poena</u>								
<u>Dva testiranja po 15 poena</u>	<u>30 poena</u>								
<u>Seminarski rad</u>	<u>10 poena</u>								
<u>Ukupno predispitnih poena</u>	<u>50 poena</u>								

ISPITNE OBAVEZE	<p>Usmeni ispit je obavezan.</p> <p>Uslovi za izlazak na ispit: Odslušana predavanja, položeni testovi i odbranjen seminarski rad.</p> <p>Na usmenom ispitu se može osvojiti maksimalno 50 poena, tako da se konačna ocjena formira po sljedećem kriterijumu:</p> <p>50-59 poena ocjena 6 60-69 poena ocjena 7 70-80 poena ocjena 8 81-90 poena ocjena 9 91-100 poena ocjena 10</p>							
OBIM PREDMETA	<p>Predavanja: 30 časova Vježbe: 30 časova</p>							
ECTS	ECTS bodovi 7 (sedam)							
Tabela opterećenja studenata								
Predavanja	Vježbe	Ispit	Priprema ispita	Priprema testovi	Seminarski	Konsultacije	Ukupno sati	ECTS
30	30	2	45	15	15	5	142	7.10
OCJENJIVANJE		<p>Nacionalna ocjena: Neprolazna – 5 Prolazne 6-10</p> <p>Internacionalna ocjena:</p> <p>Neprolazne: F i Fx Prolazne: A, B, C, D i E</p>						

NAZIV PREDMETA:	ORGANIZACIJA POSLOVNIH SISTEMA
ŠIFRA PREDMETA	MP-OPS-1
GODINA studija, SEMESTAR	II god, IV semestar
NASTAVNIK, SARADNIK	Prof. dr Radivoj Prodanović Aleksandar Senić
TIP PREDMETA:	OBAVEZNI
VRSTA STUDIJA	REDOVAN
CILJ PREDMETA	Cilj predmeta je upoznati studente sa organizacijom poslovnih sistema, kao naukom, profesijom i vještinom, odnosno pružiti im potrebna znanja, sposobnosti i vještine vezane za organizacione aktivnosti u savremenim poslovnim sistemima.
ISHOD PREDMETA	Nakon položenog predmeta studenti će biti osposobljeni da kreiraju odgovarajuće organizacione sheme i strukture u funkciji ostvarivanja efikasnosti i efektivnosti u poslovanju. Nadalje, stečena znanja će im omogućiti da stvore organizacionu klimu u kojoj će radnici biti motivisani za rad, napredovanje, inovacije i promene.
VEZA SA DRUGIM PREDMETIMA:	Organizacija poslovnih sistema je jedna od ključnih menadžerskih funkcija, pa je povezana sa predmetima: Osnove menadžmenta, Poslovna kultura, Menadžment malih i srednjih preduzeća, Preduzetništvo, a pomaže i shvatanje predmeta tipa Upravljanje projektima, Upravljanje razvojem i sl.
KOMPATIBILNOST	Predmet se izučava na većini visokih poslovnih škola i ekonomskih fakulteta u zemlji i inostranstvu. Kompatibilan je sa predmetima: - <i>Organizacijsko ponašanje</i> , Zagrebačka škola ekonomije i menadžmenta, Zagreb; - <i>Industrial Organization I</i> , University of Ljubljana, School of Economics and Business; - <i>Industrial organization</i> , Università Ca' Foscari Venezia, Department of Economics.
SADRŽAJ PREDMETA	
<p>PREDAVANJA:</p> <p>Prvi dio predmetne materije obuhvata uvodne napomene i teorije o organizaciji i menadžmentu (klasična škola organizacije, teorija naučnog menadžmenta, teorija birokratije, teorija međuljudskih odnosa, sistemska i situaciona teorija organizacije), a slijede razmatranja o organizacionom dizajnu (organski i mehanički) i organizacionoj strukturi (pojam, značaj i model organizacione strukture, formalna i neformalna organizaciona struktura, diferencijacija i integracija). Parametrima organizacione strukture se posvećuje pažnja, a to su: podela rada (specijalizacija), delegiranje autoriteta (formalni autoritet, centralizacija i decentralizacija odlučivanja), departmentalizacija (funkcionalna, tržišna, matrična, raspon kontrole), koordinacija (direktna kontrola, standardizacija i</p>	

NAZIV PREDMETA:	AGRARNA EKONOMIJA
ŠIFRA PREDMETA	MP – AE-1
GODINA studija, SEMESTAR	II god, IV semestar
NASTAVNIK, SARADNIK	Prof. dr Boris Kuzman Jovana Grbić
TIP PREDMETA:	OBAVEZNI
VRSTA STUDIJA	REDOVAN
CILJ PREDMETA	Cilj predmeta je da se studenti upoznaju i ovladaju osnovnim kategorijama, mehanizmima i principima agroekonomske teorije i primjene ih u donošenju i realizaciji odluka u organizacijama koje se bave agrobiznisom. Na mikronivou to će značiti da se studentima pruže osnovna znanja kako da iskombinuju faktore proizvodnje, kako bi u poslovnoj praksi ostvarili što bolje proizvodno ekonomske efekte, odnosno pospešili ekonomičnost, profitabilnost i produktivnost rada u poljoprivrednoj proizvodnji.
ISHOD PREDMETA	Student će nakon položenog ispita biti osposobljen da primeni usvojena znanja i veštine u postizanju što boljih ekonomskih pokazatelja u organizacijama iz sektora agrobiznisa. U potpunosti će ovladati ekonomskim principima u poslovanju poljoprivrednih subjekata, odnosno djelovanjem ekonomskih zakonitosti u agrobiznis sektoru, kako na makro tako i na mikro nivou. Drugim riječima biće sposoban da predloži rešenja problema ekonomike proizvodnje u smislu snižavanja troškova i povećanja dobiti, te kreira i implementira rešenja problema iz domena agrarne ekonomije.
VEZA SA DRUGIM PREDMETIMA:	Agrarna ekonomija je povezana sa predmetima: Mikroekonomija, Makroekonomija, Ekonomika preduzeća, Međunarodna ekonomija i dr.
KOMPATIBILNOST	Predmet Agrarna ekonomija je kompatibilan je sa predmetima: - <i>Agrarna ekonomija i ruralni razvoj</i> , Sveučilište u Zagrebu, Ekonomski fakultet; - <i>Ekonomika i politika agrarnog razvoja</i> , Univerzitet u Novom Sadu, Ekonomski fakultet, Subotica; - <i>Економика на земјоделство</i> , Факултет за земјоделски науки и храна, Скопје.
SADRŽAJ PREDMETA	
<p>PREDAVANJA:</p> <p>Uvod u agrarnu ekonomiju; Ekonomija naspram agrarne ekonomije; Razvoj ekonomske misli o agraru; Predmet izučavanja agrarne ekonomije; Metode i tehnike u izučavanju problematike agrara.</p> <p>Poljoprivreda i privredni razvoj; Tradicionalna i moderna poljoprivreda; Zelena revolucija; Doprinos poljoprivrede privrednom razvoju; Industrijalizacija kao koncept</p>	

NAZIV PREDMETA:	POSLOVNA KULTURA
ŠIFRA PREDMETA	MP-PK-1
GODINA, SEMESTAR	II godina, IV semestar
NASTAVNIK, SARADNIK	Prof dr Radivoj Prodanović Aleksandar Senić
TIP PREDMETA:	IZBORNI
VRSTA STUDIJA	REDOVAN
CILJ PREDMETA	Cilj predmeta je osposobiti studente da bez poteškoća procijene različite poslovne situacije u kojima se budu zatekli, u vezi sa ponašanjem na poslu i postupcima ophođenja prema kolegama i poslovnim partnerima njegujući najbolji poslovni bonton, koji će unaprediti sam proces poslovanja.
ISHOD PREDMETA	Nakon položenog predmeta studenti će ovladati znanjima, koja se odnose na poslovno komuniciranje, razgovor za posao, poslovne sastanke, korespodencija, telefoniranje, personalni odnosi, organizacija prijema i poslovnih ručkova, stila poslovnog odevanja i dr. Studenti će razumeti značaj poznavanja različitih kultura u poslovanju zemalja Istoka i Zapada.
VEZA SA DRUGIM PREDMETIMA:	Poslovna kultura je važan faktor postizanja uspeha u savremenom biznisu, a povezana je sa predmetima Menadžment, Organizacija poslovnih sistema, Menadžment ljudskih resursa, Sociologija i dr.
KOMPATIBILNOST	<ul style="list-style-type: none"> - <i>Organisational Behaviour</i>, University of Ljubljana, School of Economics and Business; - <i>Poslovna kultura i komuniciranje</i>, Zagrebačka škola za menadžment, - <i>International Business Cultures</i>, Universitaet Heidelberg (Njemačka), - <i>International Business Culture and Communication</i>, UMEA School of Business (Švedska).
SADRŽAJ PREDMETA:	
<p>PREDAVANJA:</p> <p>UVOD U PREDMET. Kultura (istorijsko-antropološki aspekti nastanka i razvoja kulture, kulturološke razlike; kultura tržišta; kultura spoljnih odnosa). Pojam i značaj izučavanja poslovne kulture. Kodeks poslovnog ponašanja (bontona). Odnos prema organizaciji, rukovodiocu, saradnicima, radu, strankama.</p> <p>NA POSLU. Prvi koraci, pozdravljanje, upoznavanje, vizit karta, oslovljavanje, lični prostor, razgovor, rastanak; Novi posao; Poslovna komunikacija (razumijevanje modela ponašanja, poslovni sleng, verbalna i neverbalna komunikacija u poslovanju, usmena i pismena komunikacija, ostali oblici komunikacije, prepreke u komunikaciji i mogućnost njihovog savladavanja, stil, jezik i retoričke sposobnosti, slušanje i postavljanje pitanja); Kultura telefoniranja (telefon, telefaks, mobilna telefonija); Poslovna korespodencija</p>	

NAZIV PREDMETA:	POSLOVNA ETIKA
ŠIFRA PREDMETA	MP - PE -1
GODINA STUDIJA, SEMESTAR	II Godina, IV Semestar
NASTAVNIK, SARADNIK	Prof. dr Marko Carić Kristina Pilipović
Dodatak 1	
TIP PREDMETA:	IZBORNI
VRSTA STUDIJA	REDOVAN
CILJ PREDMETA	Cilj predmeta je da se studenti upoznaju sa osnovnim etičnim pitanjima u savremenom biznisu, kako bi shvatili i primenjivali etične norme u cilju ostvarivanja bolje poslovne klime i performansi. Studenti će ovladati principima etičnosti i moralnog rasuđivanja u poslovanju, što će im sutra u poslovnoj praksi pomoći da bolje upravljaju organizacijom i budu empatični prema drugim ljudima koji se razlikuju, što po pravilu rezultuje uspehom.
ISHOD PREDMETA	Student će nakon položenog ispita biti sposoban da razume, objasni i poveže praktčno i teorijsko znanje u širem kontekstu relacija društva-poslovanja-organizacije-upravljanja, planiranja i etike, odnosno da donosi etičke odluke u poslovnim sistemima. Drugim riječima, savladavanjem ovog kursa student neće uvek i svugda biti vođen samo ekonomskim kriterijumima, već će imati razumevanja i za vulnerabilne grupe i društvo u celini, i donositi odluke koje se tiču upravo njih.
VEZA SA DRUGIM PREDMETIMA:	Predmet je povezan sa predmetima kao što su: Organizacija poslovnih sistema, Upravljanje ljudskim resursima, Menadžment MSP, Poslovna kultura, Poslovne komunikacije i dr.
KOMPATIBILNOST	Predmet "Poslovna etika" se izučava na većini visokih poslovnih škola i fakulteta, a kompatibilan je sa: - <i>Poslovna etika i korporacijska društvena odgovornost</i> , Zagrebačka škola ekonomije i menadžmenta, Zagreb; - <i>Business ethics</i> , School of Business, Economics and Law at the University of Gothenburg; - <i>Poslovna etika</i> , Univerzitet Privredna akademija, Fakultet za ekonomiju i inženjerski menadžment, Novi Sad.
SADRŽAJ PREDMETA	
<p>PREDAVANJA:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Osnovne etičke kategorije (vrednosti, ideali, vrline i poroci, dobro i zlo, moralni dužnost, moralna odgovornost savest, stid i krivica, sloboda, moralna odgovornost, sreća); – Poslovna etika kao deo etike, istorijat poslovne etike, odnos poslovne etike prema srodnim naukama, etika i biznis, etički principi i promene; 	

NAZIV PREDMETA:	RAČUNOVODSTVO
ŠIFRA PREDMETA	MP-R-1
GODINA STUDIJA, SEMESTAR	III godina V semestar
NASTAVNIK, SARADNIK	Prof. dr Marko Ivaniš Ljiljana Roksandić
TIP PREDMETA:	OBAVEZNI
VRSTA STUDIJA	REDOVAN
CILJ PREDMETA	Predmet ima za cilj da studente uvede u osnovne pojmove računovodstva i knjigovodstva, odnosno da ih osposobi za samostalno rukovanje materijom vezanom za evidentiranje poslovnih rezultata i sastavljanje finansijskih izvještaja. Drugim riječima, cilj je da studenti shvate ekonomske posledice poslovne aktivnosti i značaj računovodstvene informacije za efikasnije upravljanje poslovnim subjektima, kao i da sagledaju uloge i mogućnosti računovodstva da zadovolji potrebe internih i eksternih korisnika informacija (investitora, kreditora, i dr.).
ISHOD PREDMETA	Nakon položenog ispita student je osposobljen da upravlja sistemom savremenog računovodstva, odnosno zna voditi postupak poslovnih transakcija i sastaviti temeljne finansijske izveštaje poslovnog subjekta (Bilans stanja i Bilans uspjeha) i sagledati mogućnosti za njihovo poboljšanje. S uspjehom on koristi osnovne instrumente analize finansijskih izveštaja i informacije o troškovima i prihodima u cilju uspješnog upravljanja i unapređenja poslovnih performansi.
VEZA SA DRUGIM PREDMETIMA:	Predmet 'Računovodstvo' je povezan sa predmetima Ekonomika preduzeća i Poslovne finansije, koji mu prethode i koji studente već djelomično uvode u materiju, čime se ostavlja dosta prostora za praktičan rad studenata i za sticanje praktičnih znanja. Takođe, predmet Ekonomsko finansijska analiza ne može se razumjeti u potpunosti bez savladavanja osnovnih računovodstvenih principa.
KOMPATIBILNOST	Predmet se izučava na većini visokih ekonomsko-poslovnih škola i ekonomskih fakulteta u zemlji i inostranstvu, a kompatibilan je sa: - <i>Uvod u računovodstvo, Financijsko računovodstvo, Računovodstvo troškova, Računovodstvo za managere</i> , Zagrebačka škola ekonomije i menadžmenta, Zagreb; - <i>Principles of Accounting, Accounting of small entrepreneurs</i> , University of Ljubljana, School of Economics and Business; - <i>Accounting and Business Administration</i> , UNIVERSITA CA FORSARI VENEZIA, Department of Economics.
SADRŽAJ PREDMETA	
<p>Predavanja: Izučavanje predmeta počinje predstavljanjem savremenog računovodstvenog sistema i njegove uloga u preduzeću. Pojam, definicije i podjele računovodstva. Računovodstveni principi. Instrumenti harmonizacije računovodstva u uslovima globalizacije. Finansijske</p>	

NAZIV PREDMETA:	MARKETING MENADŽMENT
ŠIFRA PREDMETA	MTM-MA-1
GODINA STUDIJA, SEMESTAR	III godina, V semestar
NASTAVNIK, SARADNIK	Prof. dr Boris Kuzman Jovana Grbić
TIP PREDMETA:	OBAVEZNI
VRSTA STUDIJA	REDOVAN
CILJ PREDMETA	Cilj predmeta je pružiti studentima neophodna znanja iz marketinga, odnosno da shvate suštinu marketing koncepta, kao upravljačkog procesa, kojim se efikasno i profitabilno indentifikuju, predviđaju i zadovoljavaju potrebe potrošača. Cilj je dakako da spoznaju neophodnost istraživanja tržišta, shvate značaj segmentacije tržišta, pravilno izaberu ciljno tržište i realizuju pozicioniranje proizvoda i usluga. Nadalje, da znaju postaviti optimalan marketing miks za odabrana ciljna tržišta koji se zasniva na ponašanju potrošača, njihovim potrebama, željama i ponašanju u kupovini.
ISHOD PREDMETA	Student će nakon položenog ispita razumeti suštinu i prednosti primene marketing koncepta u poslovanju, odnosno biti sposoban da definiše osnovne pojmove i relacije u marketingu, pravilno tumači kretanja na tržištu i napravi izbor odgovarajuće marketing strategije zasnovane na rezultatima marketing istraživanja. Na koncu biće osposobljen da predloži rešenja problema iz domena marketinga.
VEZA SA DRUGIM PREDMETIMA:	Ovaj predmet je povezan sa predmetima Ekonomika preduzeća, Upravljanje kvalitetom, Upravljanje razvojem, Strategijski menadžment i sl., koji čine strukturu studijskog programa Poslovna ekonomija.
KOMPATIBILNOST	Predmet se izučava na većini visokih poslovnih škola i ekonomskih fakulteta u zemlji i inostranstvu. Kompatibilan je sa predmetima: - <i>Marketing; Upravljanje marketingom</i> , Zagrebačka škola ekonomije i menadžmenta, Zagreb; - <i>Marketing in Tourism, Sales Promotion, Societal marketing</i> , University of Ljubljana, School of Economics and Business; - <i>Marketing</i> , Universitat Klagenfurt - Fakultät für wirtschaftswissenschaften und informatik, Klagenfurt.
SADRŽAJ PREDMETA	
<p>PREDAVANJA:</p> <p>Predmet Počinje uvodnim definicijama, osnovnim pojmovima i konceptima, objašnjavajući suštinski koncept marketinga i marketing strategiju, te prelazi odmah na upravljanje marketingom i marketinški miks (proizvod, cijena, promocija i distribucija), razrađujući marketing koncepcije i dotičući se marketing menadžera i izazova marketinga. U nastavku se proučava odnos društva i marketinga raspravljajući o</p>	

NAZIV PREDMETA:	FINANSIJSKA TRŽIŠTA
ŠIFRA PREDMETA	MJU-EO-5
GODINA STUDIJA, SEMESTAR	III godina V semestar
NASTAVNIK, SARADNIK	Prof. dr Marko Ivaniš Ljiljana Roksandić
TIP PREDMETA:	OBAVEZNI
VRSTA STUDIJA	REDOVAN
CILJ PREDMETA	Cilj predmeta "Finansijska tržišta" je da se kod studenata razviju motivacija i profesionalno interesovanje, kao i specifična znanja i vještine iz oblasti upravljanja finansijskim tržištima. Finansijska tržišta, kao i finansijske institucije se ubrzano razvijaju u čitavom našem regionu, što nameće potrebu kvalitetne edukacije i stručnog osposobljavanja budućih profesionalaca. Upravo je to cilj ovog predmeta, odnosno da osposobi studente na aktivno učešće na finansijskom tržištu, kao pojedinaca ili predstavnika organizacija iz kojih dolaze.
ISHOD PREDMETA	Ishod predmeta je kvantum teorijsko-analitičkih i primenjenih znanja iz oblasti finansijskih tržišta, kao ovladavanje problematikom vezanom za savremeni menadžment finansijskih institucija, sa razvijanjem analitičkog i praktičnog načina razmišljanja koj će se korisno upotrijebiti na poslovima kojima se bave menadžeri u finansijskim institucijama, portfolio menadžeri, finansijski savetnici i finansijski analitičari. Studenti će umeti sačiniti predloge rešenja problema iz domena optimizacije uticaja razvijenog finansijskog sistema na poslovne organizacije i privredni sistem.
VEZA SA DRUGIM PREDMETIMA:	Predmet je povezan sa sledećim predmetima ovog studijskog programa: Poslovne finansije, Poslovno bankarstvo, Međunarodna trgovina, a ima dodirnih tačaka i sa Ekonomikom preduzeća, Menadžmentom MSP i Ekonomsko-finansijskom analizom.
KOMPATIBILNOST	Predmet 'Finansijska tržišta' se izučava na većini visokih ekonomsko-poslovnih škola i ekonomskih fakulteta, a srodan je sa: - <i>Financijske institucije i tržišta</i> , Zagrebačka škola ekonomije i menadžmenta, Zagreb; - <i>Financial markets</i> , Univerza v Mariboru, Ekonomsko-poslovna fakulteta; - <i>Finansijska tržišta i berze</i> , Univerzitet u Novom sadu, Ekonomski fakultet, Subotica.
SADRŽAJ PREDMETA:	

NAZIV PREDMETA:	MENADŽMENT MALIH I SREDNJIH PREDUZEĆA
ŠIFRA PREDMETA	MP-MIS-1
Godina studija, Semestar	III godina, V semestar
NASTAVNIK, SARADNIK	Prof. dr Radivoj Prodanović Aleksandar Senić
TIP PREDMETA:	IZBORNI
VRSTA STUDIJA	REDOVAN
CILJ PREDMETA	Cilj predmeta je da se studenti osposobe za uspješno menadžerstvo (planiranje, organizacija, vođenje i kontrola poslovanja) u oblasti funkcionisanja malih i srednjih preduzeća (MSP), kao i da shvate njihov značaj u funkcionisanju i ekonomskom rastu posttranzicionih privreda.
ISHOD PREDMETA	Nakon položenog predmeta studenti će raspolagati s kvantom znanja koje se odnosi na osnivanje i funkcionisanje MSP, a ako se zaposle s uspehom će moći da upravljaju pojedinim segmentima ili funkcijama koje čini organizacionu strukturu MSP.
VEZA SA DRUGIM PREDMETIMA:	Savladvanje predmeta je bitan faktor unapređenja poslovanja MSP, a povezan je sa predmetima Menadžment, Upravljanje ljudskim resursima, Strategijski menadžment, a veze postoje i sa drugim predmetima tipa Preduzetništvo i Upravljanje projektima.
KOMPATIBILNOST	Predmet se izučava na većini visokih poslovnih škola i ekonomskih fakulteta u zemlji i inostranstvu. Kompatibilan je sa predmetima: - <i>Management of SMEs</i> ; University of Ljubljana, School of Economics and Business - <i>Upravljanje malim i srednjim preduzećima</i> ; Univerzitet u Beogradu, Fakultet organizacionih nauka
SADRŽAJ PREDMETA	
<p>PREDAVANJA: Definisanje malog biznisa, malih i srednjih preduzeća (MSP); Zakonska regulativa o MSP; Značaj MSP sa makro i mikro aspekta; Mesto MSP u strategijama razvoja; Karakteristike MSP; Prednosti i nedostaci MSP; Veličina i organizaciono-pravni oblici MSP.</p> <p>Pojam preduzetništva; Veza između preduzetništva i menadžmenta; Preduzetništvo u MSP; Pokretanje novog biznisa; Oblici započinjanja biznisa (početak od 'nule' i kupovina postojećeg poslovnog koncepta i intelektualnog vlasništva); Izbor djelatnosti i lokacije biznisa; Organizacioni oblici biznisa (biznis jednog vlasnika, zajednički biznis,</p>	

NAZIV PREDMETA:	UPRAVLJANJE RAZVOJEM
ŠIFRA PREDMETA	MP- UP-2
GODINA STUDIJA,SEMESTAR	III godina V semestar
NASTAVNIK, SARADNIK	Prof. dr Radovan Vladislavljević Jovana Grbić
TIP PREDMETA:	IZBORNI
VRSTA STUDIJA	REDOVAN
CILJ PREDMETA	Cilj predmeta je da studenti upoznaju osnovne principe i koncepte upravljanja razvojem društva, kao i realnim razvojem industrijskih preduzeća. Posredstvom ovog predmeta studenti spoznaju proces prelaska ukupnog društvenog i privrednog ambijenta iz postojećeg u novo stanje, koje se odlikuje povećanom efikasnošću. Ovaj predmet studentima pruža savremeni pristup upravljanja razvojem, odnosno procesom, koji je neminovan, a koji predstavlja uslov opstanka društva, kao i velikih privrednih sistema. Objašnjava osnovne društvene procese, koji karakterišu savremeno društvo, daje uvid u širi kontekst zbivanja oko nas i povezuje različite aspekte filozofije ukupnog razvoja, kao civilizacijsku obavezu. Proces upravljanja razvojem uključuje predproces planiranja i odlučivanja o razvoju preduzeća, kao i investicionih elaborata i projekata, i oslonjen je na snažan i kompleksan informacioni sistem.
ISHOD PREDMETA	Nakon položenog predmeta student stiče sledeće predmetno-specifične sposobnosti: -Temeljno poznavanje i razumevanje discipline upravljanja razvojem; - rešavanja konkretnih problema uz upotrebu naučnih metoda i postupaka; - povezivanja osnovnih znanja iz oblasti upravljanja razvojem i njihove primene; - praćenja i primene novina u struci; bolje spoznaje i prepoznavanje različitih društvenih ekonomskih fenomena, kao posledica izbora upravljačko razvojne funkcije.
VEZA SA DRUGIM PREDMETIMA:	Upravljanje razvojem je predmet koji je kompatibilan sa predmetima poput Upravljanje kvalitetom, Preduzetništvo, Menadžment MSP, Upravljanje projektima, Strategijski menadžment i sl.
KOMPATIBILNOST	Predmet Upravljanje razvojem se izučava na većini visokih poslovnih škola i fakulteta, a kompatibilan je sa: - <i>International economics and development studies</i> , UNIVERSITA CA FORSARI VENEZIA, Department of

NAZIV PREDMETA:	UPRAVLJANJE LJUDSKIM RESURSIMA
ŠIFRA PREDMETA	MP-HR-1
GODINA STUDIJA, SEMESTAR	III godina, VI semestar
NASTAVNIK, SARADNIK	Prof. dr Marko Carić, Kristina Pilipović
TIP PREDMETA:	OBAVEZNI
VRSTA STUDIJA	REDOVAN
CILJ PREDMETA	Cilj predmeta je da se studenti upoznaju sa savremenim konceptom, ciljevima i zadacima menadžmenta ljudskih resursa i savladaju upravljačke metode i tehnike, koje podstiču organizacionu uspešnost i motivaciju pojedinaca. Akcenat se stavlja na psihološke, etičke, sociološke i antropološke aspekte ove oblasti upravljanja.
ISHOD PREDMETA	Nakon položenog ispita studenti će biti osposobljeni za upravljanje ljudima u poslovnim sistemima. Ovladaće metodama analize i dizajna delokruga radnog mesta, aktivnostima stafing sistema, tehnikama razvoja kadrova, načinima vrednovanja i kompenzacije rada zaposlenih, kao i metodama za poboljšanje uslova rada i izgradnje efikasnih odnosa sa sindikatom.
VEZA SA DRUGIM PREDMETIMA:	Predmet je povezan sa predmetima Menadžment, Poslovna kultura, Organizacija poslovnih sistema, Menadžment malih i srednjih preduzeća, koji svi prethode ovom predmetu, tako da se postavljaju osnove sa raznih strana, a ovim predmetom se pravi sinteza.
KOMPATIBILNOST	- <i>Management ljudskih potencijala</i> , Zagrebačka škola ekonomije i menadžmenta, Zagreb - <i>Labour Economics I</i> , University of Ljubljana, School of Economics and Business - <i>Labour economics</i> , UNIVERSITA CA FORSARI VENEZIA, Department of Economics

SADRŽAJ PREDMETA

PREDAVANJA:

Uvod u menadžment ljudskih resursa podrazumeva definisanje i istorijski osvrt na razvoj menadžmenta ljudskih resursa i ulogu ljudskog faktora u poslovnoj organizaciji. U nastavku se otpočinje sa razmatranjem tema vezanih za upravljanje zaposlenima s obzirom na kulturne specifičnosti, gdje se izučavaju specifičnosti evropskog, američkog i japanskog menadžmenta. Slijede teme koje obuhvataju planiranje ljudskih resursa, faktorima koji utiču na planiranje ljudskih resursa i planiranje potreba za ljudskim resursima.

Novo poglavlje se bavi temom izbor i upravljanje ljudskim resursima, gdje se posebna pažnja posvećuje procesu upravljanja ljudskim resursima, pronalaženju i izboru kadrova i njihovo zapošljavanje. Zatim slijedi identifikacija i selekcija menadžera, gdje se obrađuju teme kao što su važnost i problemi selekcije menadžmenta i biranje budućih

NAZIV PREDMETA:	JAVNE FINANSIJE
ŠIFRA PREDMETA	MJU-JF-1
GODINA STUDIJA, SEMESTAR	III godina VI semestar
NASTAVNIK SARADNIK	Prof. dr Svetlana Ignjatijević Amela Ikanović
TIP PREDMETA:	OBAVEZNI
VRSTA STUDIJA	REDOVAN
CILJ PREDMETA	Cilj predmeta je da se studenti usvoje elementarna znanja o mestu i ulozi instrumenata i mera iz oblasti javnih finansija za uspešno funkcionisanje savremene države. Drugim riječima, cilj je upoznavanje studenata sa mogućnostima i ograničenjima finansiranja javnih potreba, putem prikupljanja prihoda i određivanjem rashoda u okviru budžeta, te ovladavanje znanjima o ciljevima i efektima oporezivanja i značajem fiskalnih, parafiskalnih i nefiskalnih prihoda, o javnom dugu i metodama za njegovu stabilizaciju.
ISHOD PREDMETA	Student će nakon položenog ispita biti sposoban da razume funkcionisanje javnih (državnih) finansija, a po zaposlenju da primeni stečena znanja u cilju uspešnog vođenja poslovnih sistema, kao i javnih organizacija. Znanja koja će s uspehom primenjivati odnose se na instrumente fiskalne politike i fiskalne decentralizacije, budžetske procedure i budžetsko izveštavanje, poznavanje problematike deficitnog finansiranja, uspostavljanja makroekonomske stabilnosti i fiskalne discipline i dr.
VEZA SA DRUGIM PREDMETIMA:	Predmet „Javne finansije” je za ekonomiste od značaja a povezan sa predmetima Makroekonomija, Poslovne finansije, Finansijska tržišta i dr.
KOMPATIBILNOST	Predmet se izučava na većini visokih poslovnih škola i ekonomskih fakulteta u zemlji i inostranstvu. Kompatibilan je sa predmetima: - <i>Javne financije</i> , Zagrebačka škola ekonomije i menadžmenta, Zagreb; - <i>Public Finance</i> , University of Ljubljana, School of Economics and Business; - <i>Public Economics</i> , UNIVERSITA CA FORSARI VENEZIA, Department Of Economics.
SADRŽAJ PREDMETA:	
<p>PREDAVANJA: <i>Makroekonomske varijable i problematika javnih finansija.</i> Osnove javnih finansija (Pojam i predmet nauke o javnim finansijama, Odnos javnih finansija i drugih naučnih disciplina, Razvoj nauke o javnim finansijama, Finansijska politika). <i>Institucije javnih finansija:</i> Javni prihodi (Pojam, priroda i klasifikacija javnih prihoda, Struktura javnih prihoda, Fiskalno opterećenje, Relativni poreski pritisak, Raspodela prihoda), Javni rashodi (Pojam, značaj i klasifikacija javnih rashoda, Principi</p>	

NAZIV PREDMETA:	POSLOVNO PRAVO
ŠIFRA PREDMETA	MP-JU-1
GODINA STUDIJA, SEMESTAR	III godina VI semestar
NASTAVNIK, SARADNIK	Prof. dr Marko Ivaniš Ljiljana Roksandić
TIP PREDMETA:	OBAVEZNI
VRSTA STUDIJA	REDOVAN
CILJ PREDMETA	Izučavanje Poslovnog prava omogućava studentima da usvoje osnovna znanja o osnivanju privrednih subjekata, njihovom pravnom položaju, pravnim poslovima između njih, obligacionim odnosima, korporativnom organizovanju i upravljanju, kao i iz ugovora poslovnog prava. Drugačije rečeno, cilj je da studenti nauče pravne norme koje se tiču poslovnih subjekata, da se upoznaju sa pravima i obavezama po osnovu ugovora trgovinskog prava i ostalih pravnih kategorija s kojima se poslovni subjekti susreću.
ISHOD PREDMETA	Student će steći znanja o pravnim formama privrednih subjekata (osnivanje i funkcionisanje u skladu sa zakonskom regulativom), ugovorima u vezi s prometom roba i novca, kao i hartija od vrednosti, što će svakako unaprediti poslovanje. Takođe, studenti će raspolagati znanjem, koje može pomoći da se reše problemi u koje može doći privredni subjekat zbog kršenja pozitivnih zakonskih propisa i ugovora, da u okvirima zakonom dozvoljenih postupaka spreči likvidaciju i stečaj i dr.
VEZA SA DRUGIM PREDMETIMA:	Predmet utvrđuje pravne osnove funkcionisanja preduzeća, pa je jedan od rijetkih predmeta, koji nemaju svoje prethodnike i nasljednike, ali daje dobre osnove za bolje razumijevanje drugih predmeta kao što su preduzetništvo, Finansijska tržišta, Menadžment MSP, Međunarodna trgovina i dr.
KOMPATIBILNOST	Predmet 'Poslovno pravo' pod tim ili sličnim nazivom se izučava na većini visokih ekonomsko-poslovnih škola i ekonomskih fakulteta u zemlji i inostranstvu, a kompatibilan je sa: <ul style="list-style-type: none"> - <i>Osnove trgovačkog prava, Pravno okruženje poslovanja</i>, Zagrebačka škola ekonomije i menadžmenta, Zagreb; - <i>The Law of Business Organisations and Business Law, Contract Business Law, Labor Law</i>, University of Ljubljana, School of Economics and Business; - <i>Business Law</i>, UNIVERSITA CA FORSARI VENEZIA, Department of Economics.
SADRŽAJ PREDMETA:	
<p>Predavanja: Uvod (Priroda prava i osnove našeg pravnog sistema; Osnovni pojmovi prava; Grane prava; Izvori prava; Pravne norme; Pravni subjekti; Pravni odnos i sl.). Osnove poslovnog prava (pojam, predmet, nastanak, istorijat, izvori, metodi, odnos sa</p>	

NAZIV PREDMETA:	POSLOVNE KOMUNIKACIJE
ŠIFRA PREDMETA	MP-PK-3
Godina studija, Semestar	III godina, VI semestar
NASTAVNIK, SARADNIK	Prof. dr Radivoj Prodanović Aleksandar Senić
Dodatak 1	
TIP PREDMETA:	IZBORNI
VRSTA STUDIJA	REDOVAN
CILJ PREDMETA	Cilj predmeta je da studenti razviju veštine neophodne za uspešnu poslovnu komunikaciju. Drugim riječima, cilj je da se studenti osposobe za poslovno pregovaranje, uz inoviranje njihovog znanja i praktičnog iskustva u primeni veština i sposobnosti, koje doprinose razvoju dobrih odnosa sa svim ciljnim grupama javnosti.
ISHOD PREDMETA	Nakon položenog ispita studenti su u stanju da razumeju elementarne pojmove komunikacionog procesa; spoznaju osnovne komunikacione vještine, otkriju ulogu i značaj komunikacija u funkcionisanju organizacije, aktivno slušaju, nenasilno komuniciraju, izražavaju empatiju, razumeju suštinske preduslove za rukovođenje, poslovno pregovaranje, poslovnu prezentaciju i javni nastup. Također studenti će moći s uspjehom razlikovati različite stilove komuniciranja; napisati poslovno pismo, dopis ili izveštaj; pripremiti i održavati poslovni sastanak.
VEZA SA DRUGIM PREDMETIMA:	Predmet je povezan je sa predmetima Menadžment, Sociologija, Organizacija poslovnih sistema, Strategijski menadžment, Poslovna etika i Poslovna kultura.
KOMPATIBILNOST	Predmet se izučava na većini visokih poslovnih škola i ekonomskih fakulteta u zemlji i inostranstvu. Kompatibilan je sa predmetima: - <i>Poslovne komunikacije</i> , Zagrebačka škola ekonomije i menadžmenta, Zagreb; - <i>Poslovne komunikacije</i> , Fakultet za ekonomiju i inženjerski menadžment, Novi Sad; - <i>Business communication</i> , University of Ljubljana School of Economics and Business.
SADRŽAJ PREDMETA	
<p>PREDAVANJA: Komunikacija - pojam i značaj, proces komunikacije, subjekti komunikacije, poruka,</p>	

NAZIV PREDMETA:	POSLOVNA INTELIGENCIJA
ŠIFRA PREDMETA	PI-027
GODINA STUDIJA, SEMESTAR	III godina, VI semestar
NASTAVNIK SARADNIK	prof. dr Dragan Soleša Vukašin Macura
Dodatak 1	
TIP PREDMETA:	IZBORNI
VRSTA STUDIJA	REDOVAN
CILJ PREDMETA	Cilj predmeta je upoznati studente sa bitnim elementima razvoja informacionih sistema, baza podataka, savremenih alata i njihovog značaja za uspešan menadžment preduzeća, odnosno osposobiti ih za otkrivanje znanja u bazama podataka, najčešće korištenim metodama i softverom, te područjima primene tih znanja. Preduzeća dnevno beleže ogromne količine podataka, ali ih ne koriste na najbolji način. Otkrivanje znanja u bazama podataka (engl. knowledge discovery in data bases, data mining) je metoda za pronalaženje vrednih informacija u bazama poslovnih podataka, kojima se može poboljšati poslovanje poduzeća.
ISHOD PREDMETA	Nakon uspešno savladanog predmeta student će biti u mogućnosti da brže i lakše donosi poslovne odluke i kreira operativne i strategijske planove koristeći savremene informacione tehnologije. Studenti stiču specifična znanja o alatima za upravljanje poslovnim procesima, upoznaju se s primerima iz prakse i osposobljavaju za vođenje projekata promene poslovanja.
VEZA SA DRUGIM PREDMETIMA:	Predmet Poslovna inteligencija je povezan s Informatikom, Upravljački informacioni sistemi, Elektronsko poslovanje, a ima i dodirnih tačaka sa predmetima kao što su Menadžment, Upravljanjem projektima i sl.
KOMPATIBILNOST	Predmet se izučava na nekim visokim školama i fakultetima, koji su ekonomsko menadžerskog usmjerenja, a imaju smjer informacioni sistemi i sl., a srodan je sa: - <i>Business Intelligence and Analytics</i> , School of Economics and Business of the University of Ljubljana; - <i>Poslovna inteligencija</i> , Fakultet organizacionih nauka, Beograd; - <i>Poslovna inteligencija poduzeća</i> , Ekonomski fakultet, Zagreb.
SADRŽAJ PREDMETA:	
<p>Predavanja:</p> <p>Uvod u poslovnu inteligenciju; Definicija poslovne inteligencije; Ključna pitanja / problemi poslovne inteligencije; Ekonomski aspekti poslovne inteligencije; Alati poslovne inteligencije; Vrste obrade podataka za poslovnu inteligenciju; Pojam “informacioni arhipelag”.</p> <p>Virtuelne organizacije; “Otvorene” i “zatvorene” systemske poslovne inteligencije; Digitalno preduzeće; Trendovi digitalne - cyber ekonomije;</p> <p>Značaj poslovne informacije; Aspekti informacionih tehnologija u preduzeću; Razvoj informacionih tehnologija; Razvoj poslovnih informacionih sistema; Projektovanje informacionih sistema; E-poslovanje; E-obrazovanje; Web marketing.</p> <p>Menadžment znanja vs. poslovna inteligencija; Putokaz za inteligentno poslovanje; Integracija poslovne inteligencije u preduzeću; Tehnike za integraciju poslovne inteligencije u preduzeću; Tipovi aplikacija poslovne inteligencije; Organizacione barijere za primenu poslovne inteligencije; Sistemi za zaštitu informacija; Ekspertni sistemi; Data Management; Data Warehouse (arhitektura i izgradnja); Data Mining i Knowledge Discovery; Balanced Scorecard; OLAP (Online analytical</p>	

NAZIV PREDMETA:	MEĐUNARODNA EKONOMIJA
ŠIFRA PREDMETA	MJU –ME-7
GODINA STUDIJA, SEMESTAR	IV godina, VII semestar
NASTAVNIK, SARADNIK	Prof. dr Svetlana Ignjatijević Amela Ikanović
TIP PREDMETA:	OBAVEZNI
VRSTA STUDIJA	REDOVAN
CILJ PREDMETA	Upoznavanje studenata sa osnovnom strukturom i principima međunarodne ekonomije, osnovnim zakonitostima procesa globalizacije, faktorima razvoja svetske privrede, delokrugom rada međunarodnih institucija, razvoja ekonomskih integracija, kao i međusobne uslovljenosti međunarodne trgovine i investicija. Drugim riječima, studenti treba da razmeju međunarodne ekonomske odnose, a usvojena znanja da s uspehom primene u poslovnoj praksi.
ISHOD PREDMETA	Nakon položenog ispita studenti će ovladati osnovnim znanjima vezanim za međunarodnu ekonomiju, međunarodnu podelu rada (međuzavisnosti privreda), svetsko tržište i globalizaciju svetske privrede, instrumente međunarodne trgovine, ekonomsku integraciju u međunarodnoj ekonomiji i procese uključivanja BiH u svjetsku privredu.
VEZA SA DRUGIM PREDMETIMA:	Predmet 'Međunarodna ekonomija' je povezana sa više predmeta iz ekonomske grupe, kao što su Mikroekonomija, Makroekonomija, Agrarna ekonomija, Međunarodna trgovina, Finansijska tržišta, Strategijski menadžment i dr.
KOMPATIBILNOST	Predmet se izučava na visokim školama i fakultetima ekonomskog usmjerenja, odnosno kompatibilan je: - <i>Međunarodna ekonomija</i> , Zagrebačka škola ekonomije i menadžmenta, Zagreb; - <i>International Economics</i> , University of Ljubljana, School of Economics and Business; - <i>International economics and development studies</i> , UNIVERSITA CA FORSARI VENEZIA, Department of Economics.
SADRŽAJ PREDMETA	
<p>PREDAVANJA: Istorijsko-teorijski razvoj međunarodne ekonomije; Globalizacija, održivi razvoj i ekonomski rast, pozitivni i negativni aspekti globalizacije; Multinacionalne kompanije i međunarodna trgovina; Istorijski razvoj međunarodne trgovine; Merkantilizam, Protekcionizam i Liberalizam kao sistem spoljne trgovine; Razlike u teoriji apsolutnih prednosti i komparativnih prednosti; Raspoloživost faktora i Hekšer–Olinova teorija; Ekonomija obima, nesavršena konkurencija i međunarodna razmena; Linderova teorija; Teorija životnog ciklusa proizvoda; Teorija konkurentskih prednosti; Međunarodni sporazumi, konvencije i običaji; Sloboda trgovine i zaštita tržišta; Sporazumi i konvencije; Međunarodne i regionalne ekonomske organizacije i</p>	

NAZIV PREDMETA:	UPRAVLJANJE PROJEKTIMA
ŠIFRA PREDMETA	MP-UP-1
GODINA STUDIJA, SEMESTAR	IV godina, VII semestar
NASTAVNIK, SARADNIK	Prof. dr Boris Kuzman Jovana Grbić
TIP PREDMETA:	OBAVEZNI
VRSTA STUDIJA	REDOVAN
CILJ PREDMETA	Predmet ima za cilj da studente uvede u svijet projekata i projektovanja i da im dadne praktična znanja iz oblasti pripreme, praćenja, izvršenja i kontrole projekata. Drugim riječima, cilj predmeta je osposobiti studente da budu samostalni u projektovanju i realizaciji projektnih zadataka, koje se odnose na poslovne sisteme i organizacije.
ISHOD PREDMETA	Nakon položenog predmeta studenti će biti osposobljeni da samostalno izrađuju manje projekte, odnosno biznis planove. Takođe, u okviru projektnih timova daće svoj doprinos u koncipiranju i vođenju projekata iz biznisa i ekonomije.
VEZA SA DRUGIM PREDMETIMA:	Predmet proučava jednu specifičnu oblast upravljanja, tako da su mu temelji postavljeni u premetima Menadžmenta, Menadžment MSP, Ekonomsko-finansijska analiza i Preduzetništvo, a u nekim segmentima se oslanja i na predmet Poslovne finansije, Upravljanje razvojem.
KOMPATIBILNOST	Predmet 'Upravljanje projektima' je kompatibilan sa predmetima: - <i>Projektni menadžment, Projektiranje organizacije i upravljanje projektima</i> ; Ekonomski fakultet u Rijeci, - <i>Strateško upravljanje projektima</i> , Fakultet tehničkih nauka, Novi Sad; - <i>Project Management</i> , University of Ljubljana, School of Economics and Business.

SADRŽAJ PREDMETA

PREDAVANJA:

Predmet obrađuje materiju upravljanja projektima sa različitih aspekata. Upravljanje projektima je moderan poslovni koncept kojim se vrši usklađivanje svih raspoloživih resursa, da bi se određeni projekat koncipirao i realizovao s uspjehom. Rezultat primjene ovog koncepta je ispunjenje postavljenih ciljeva, odnosno uspješan završetak projekta u planiranom vremenu i sa predviđenim budžetom i kvalitetom.

Najpre se obrađuje pojam malog biznisa; pojam i vrste projekata i biznis planova, vrstama projekata i životnim ciklusom projekata; planiranje u biznisu; potencijalni biznis; obezbeđenje finansijskih sredstava; sadržaj i definisanje biznis plana; analiza djelatnosti; opis posla; proizvodni plan; marketing plan; organizacioni plan; finansijski plan; ocjena rizika; zaključak biznis plana; konkretizacija biznis plana na primjeru.

Slijede teme kao što su ocjena projekta / biznis plana sa stanovišta tražnje, ocjena projekta sa stanovišta konkurencije, ocjena projekta modelom „prelomne tačke“ a slijedi

NAZIV PREDMETA:	EKONOMSKO-FINANSIJSKA ANALIZA
ŠIFRA PREDMETA	MP-FM-1
GODINA STUDIJA, SEMESTAR	IV godina VII semestar
NASTAVNIK, SARADNIK	Prof. dr Marko Ivaniš Ljiljana Roksandić
TIP PREDMETA:	OBAVEZNI
VRSTA STUDIJA	REDOVAN
CILJ PREDMETA	Cilj predmeta je predstaviti studentima teorije, modele i tehnike neophodne za donošenje poslovnih odluka, koje kreiraju vrijednost unutar profitno orjentisanih preduzeća, naročito korporacija. Nastoji se u okviru predmeta predstaviti sve kompleksnosti preduzeća i sistem sa analizom cjelokupnog poslovanja, koji obuhvata ispitivanje i ocenjivanje toka poslovanja, rezultata poslovanja, uslova njihovog ostvarivanja i posebno neiskorišćenih potencijala u svrhu spoznavanja mogućnosti daljeg opstanka, rasta i razvoja preduzeća.
ISHOD PREDMETA	Studenti će biti osposobljeni da samostalno vrše određene stručne analize iz ekonomije korišćenjem usvojenih znanja i metodologije, posebno što se tiče finansijskog sistema preduzeća, a da dobijene rezultate u odgovarajućoj formi proslede upravljačkim funkcijama za donošenje optimalnih odluka. U potpunosti će da razumiju delokrug poslova finansijske funkcije u preduzeću, korporaciji i složenim sistemima kakav je država, a znaće postaviti dijagnozu stanja preduzeća i identifikovati uticaj disproporcija, te prqavovremeno predložiti menadžmentu moguća alternativna rešenja poslovnih problema.
VEZA SA DRUGIM PREDMETIMA:	Predmet se oslanja na sledeće predmete ovog studijskog programa: Poslovne finansije, Javne finansije, Računovodstvo, Mikroekonomija i Ekonomika preduzeća, a ima dodirnih tačka i sa ostlim ekonomskim predmetima, kao što su Međunarodna ekonomija, Agrarna ekonomija, Upravljanje projektima i sl.
KOMPATIBILNOST	Predmet se izučava na većini visokih ekonomsko-poslovnih škola i ekonomskih fakulteta, a srodan je sa: - <i>Applied Economic Analysis; Economic Analysis for Business Decisions</i> , University of Ljubljana, School of Economics and Business; - <i>Financial Statement Analysis and Evaluation</i> , UNIVERSITA CA FORSARI VENEZIA, Department of Economics; - <i>Poslovno – finansijska analiza</i> , Fakultet za ekonomiju i inženjerski menadžment, Novi Sad.
SADRŽAJ PREDMETA	
<p>Predavanja: Ekonomsko-finansijska analiza ima za cilj kompleksno sagledavanje stanja ekonomije odnosno finansija jednog preduzeća, kako bi se na osnovu informacija iz prošlosti uočile mogućnosti za popravljjanje ekonomsko-finansijskog položaja i trasirao</p>	

NAZIV PREDMETA:	STRATEGIJSKI MENADŽMENT
ŠIFRA PREDMETA	MFB-SM-3
GODINA STUDIJA, SEMESTAR	IV godina, VII semestar
NASTAVNIK, SARADNIK	Prof. dr Radivoj Prodanović Aleksandar Senić
TIP PREDMETA:	OBAVEZNI
VRSTA STUDIJA	REDOVAN
CILJ PREDMETA	Cilj predmeta je osposobiti studente da u upravljanju organizacijama, procesima i ljudima donose najbolje strateške poslovne odluke. Drugim riječima, cilj je da studenti ovladaju tehnikama strateškog planiranja, organizovanja, vođenja i kontrole, pri čemu ostvaruju uspeh u poslovanju.
ISHOD PREDMETA	Nakon položenog ispita studenti će ovladati tehnikama i principima strateškog planiranja, organizacije, liderstva i kontrole. Studenti će biti osposobljeni za donošenje strateških poslovnih odluka i postavljanja strateških ciljeva u privrednim organizacijama, primenjujući različite modele donošenja odluka u zavisnosti od situacije i organizacione šeme.
VEZA SA DRUGIM PREDMETIMA:	Strategijski menadžment je praktično nadogradnja znanja i vještina iz Opšteg menadžmenta, pa je lohično povezan sa predmetima: Menadžment, Organizacija poslovnih sistema, Menadžment malih i srednjih preduzeća, a pomaže i shvatanje predmeta tipa Preduzetništvo i Marketing menadžment.
KOMPATIBILNOST	Predmet se izučava na većini visokih poslovnih škola i ekonomskih fakulteta u zemlji i inostranstvu. Kompatibilan je sa predmetima: - <i>Strateški management</i> , Zagrebačka škola ekonomije i menadžmenta, Zagreb. - <i>Strategic Management</i> , School of economics and business, Ljubljana (Slovenija), - <i>Business Policy and Strategy</i> , International Business School (Mađarska).
SADRŽAJ PREDMETA	
<p>PREDAVANJA: Strateški menadžment: Definicija / ključni atributi strateškog menadžmenta. Koncept strategije. Strateške odluke i faktori od uticaja. Proces strateškog menadžmenta (strategijska analiza, formulisanje strategija i implementacija strategije). Modeli donošenja strateških odluka. Korporativno upravljanje i stejkholderi. Korporativna društvena odgovornost i etika. Vizija, misija i strategijski ciljevi. Organizacija koja uči. Okruženje, promene u okruženju i uticaj na poslovanje.</p>	

NAZIV PREDMETA:	MEĐUNARODNA TRGOVINA
ŠIFRA PREDMETA	MJU-ME-8
GODINA STUDIJA, SEMESTAR	IV godina, VIII semestar
NASTAVNIK, SARADNIK	Prof. dr Svetlana Ignjatijević Amela Ikanović
TIP PREDMETA:	OBAVEZNI
VRSTA STUDIJA	REDOVAN
CILJ PREDMETA	Cilj predmeta je da studenti ovladaju osnovnim pojmovima vezanim za teoriju međunarodne trgovine, međunarodnu trgovinsku praksu i pojmovima iz međunarodne trgovinske politike, kako bi ukoliko u supehom primenjivali stečena znanja ukoliko se zaposle u organizacijama, čije poslovanje je zavisno od međunarodnog tržišta, odnosno spoljne trgovine. Studentima će se predavati o karakteristikama međunarodnih trgovinskih tokova, pojava i politika u uslovima otvorenog tržišta i međunarodne konkurencije.
ISHOD PREDMETA	Student će nakon položenog ispita biti osposobljen da primeni stečeno znanje iz međunarodne trgovinske prakse / politike, razume međunarodne trgovinske odnose, spoljnu trgovinu, spoljnotrgovinska plaćanja, kao i strane direktne investicije. Takođe, student će moći predložiti rešenja problema u okviru organizacije u kojoj bude angažovan, a iz oblasti međunarodne trgovine.
VEZA SA DRUGIM PREDMETIMA:	Predmet 'Međunarodna trgovina' je povezan sa nekoliko predmeta iz ekonomske grupe, kao što su Ekonomika preduzeća, Makroekonomija, Poslovne finansije, Poslovno bankarstvo, Finansijska tržišta, Strategijski menadžment i dr.
KOMPATIBILNOST	Predmet 'Međunarodna trgovina' se izučava na visokim školama i fakultetima ekonomskog usmjerenja, odnosno kompatibilan je: - <i>Trgovina i međunarodno poslovanje</i> , Sveučilište u Zagrebu, Ekonomski fakultet, Zagreb; - <i>Globalization and International Trade</i> , University of Ljubljana, School of Economics and Business; - <i>Međunarodna trgovina</i> , Visoka poslovna škola, Novi Sad.
SADRŽAJ PREDMETA	
<p>PREDAVANJA:</p> <p>Pojmovno određenje međunarodne trgovine; Međunarodna ekonomija i trgovina; Spoljna trgovina; Uvoz i izvoz roba, dobara i usluga; Trendovi u međunarodnoj trgovini.</p> <p>Razvoj i strukturne promene međunarodne trgovine XX veka; Specifični fenomeni međunarodne trgovine; Elektronsko poslovanje u međunarodnoj trgovini.</p> <p>Subjekti međunarodne trgovine (države, međunarodna trgovinska komora, transnacionalne kompanije i međunarodne organizacije, konkurentnost država, Porterov model dijamanta; Teorija apsolutnih prednosti; Teorija relativnih koristi i druge teorije);</p> <p>Međunarodna tržišta i međunarodna trgovinska razmjena - Primarni proizvodi,</p>	

NAZIV PREDMETA:	ELEKTRONSKO POSLOVANJE
ŠIFRA PREDMETA	IPI-EP-1
Godina studija, Semestar	IV godina, VIII semestar
NASTAVNIK, SARADNIK	Prof. dr Radovan Vladislavljević Vukašin Macura
TIP PREDMETA:	OBAVEZNI
VRSTA STUDIJA	REDOVAN
CILJ PREDMETA	Cilj predmeta je da studenti steknu mogućnost samostalnog rada u oblasti elektronskog poslovanja, kako bi bili u mogućnosti da isto apliciraju u savremenom poslovnom svetu. Kroz ovaj predmet studenti će uvideti na koji način IKT menjaju način poslovanja i trgovine.
ISHOD PREDMETA	Ovladavanje terminologijom, sticanje znanja neophodnih za projektovanje i integraciju informacionih sistema u oblasti elektronskog poslovanja, sticanje znanja za praktičnu realizaciju sistema u softverskom domenu. Kroz ovaj predmet studenti će naučiti da izaberu adekvatan model automatizacije poslovnih procesa.
VEZA SA DRUGIM PREDMETIMA:	Savladavanje predmeta je bitan faktor unapređenja poslovanja u savremenom biznisu, a povezan je sa predmetima Informatika, Upravljački informacioni sistemi, Menadžment malih i srednjih preduzeća i dr.
KOMPATIBILNOST	Predmet se izučava na većini visokih poslovnih škola i ekonomskih fakulteta u zemlji i inostranstvu. Kompatibilan je sa predmetima: - <i>Electronic Communications</i> , University of Ljubljana, School of Economics and Business - <i>Elektronsko poslovanje</i> , Univerzitet Privredna Akademija u Novom Sadu, Fakultet za ekonomiju i inženjerski menadžment u Novom Sadu, - <i>Elektronsko poslovanje</i> , Univerzitet u Novom Sadu, Fakultet tehnički nauka.
SADRŽAJ PREDMETA	
<p>PREDAVANJA: Kroz predavanja sa studentima obradiće se sljedeće teme: informatičko društvo, tehnološki okvir poslovanja na internetu, novi poslovni modeli, internet i poslovne funkcije preduzeća.</p> <p>Razvoj i značaj elektronskog poslovanja; Prednosti i nedostaci elektronskog poslovanja; Opravdanost primjene elektronskog poslovanja i problemi primjene e-poslovanja; Modeli elektronskog poslovanja i njihove karakteristike; Elektronska tržišta</p>	

NAZIV PREDMETA:	UPRAVLJAČKI INFORMACIONI SISTEMI
ŠIFRA PREDMETA	MJU-EO-6
GODINA STUDIJA, SEMESTAR	IV godina, VIII semestar
NASTAVNIK, SARADNIK	Prof. dr Dragan Soleša Vukašin Macura
TIP PREDMETA:	OBAVEZNI
VRSTA STUDIJA	REDOVAN
CILJ PREDMETA	Osnovi cilj predmeta Upravljački informacioni sistemi je upoznavanje studenata sa primenom informacionih sistema u savremenom poslovnom okruženju, gde se informacioni sistemi koriste za povećanje profitabilnosti, udela na tržištu, poboljšanje usluge svojim kupcima, kao i za poboljšanje svakodnevnog poslovanja.
ISHOD PREDMETA	Nakon položenog ispita studenti će ovladati potrebnim znanjima iz informacionih sistema i tehnologija, koje će s uspjehom moći primjeniti u svakodnevnom poslovanju, kod donošenja ekonomski najracionalnijih odluka. Karakteristike Internet podržanih transakcionih informacionih sistema, karakteristike informacionih sistema koji se koriste za upravljanje dokumentima, standard IDEFO, vrste sistema za podršku grupnom odlučivanju, osnove veštačke inteligencije, namenu neuronskih mreža i inteligentnih agenata, karakteristike izvršnih informacionih sistema.
VEZA SA DRUGIM PREDMETIMA:	Predmet je koncipiran kao podrška upravljačkim strukturama u poslovnim organizacijam pri donošenju odluka, a povezan je ili se naslanja u većoj mjeri na sljedeće predmete: Informatika, Poslovna inteligencija, Elektronsko poslovanje, Strateški menadžment i dr.
KOMPATIBILNOST	Predmet se izučava na srodnim visokim školama i fakultetima, tj. onima koji realizuju studije ekonomsko-menadžerskog usmjerenja ili imaju smjer informacioni sistemi i sl., a kompatibilan je sa: - <i>Management informacijskih sistema</i> , Zagrebačka škola ekonomije i menadžmenta, Zagreb; - Programming, University of Ljubljana, School of Economics and Business; - Data management, UNIVERSITA CA FORSARI VENEZIA, Department of Economics.

SADRŽAJ PREDMETA:

Predavanja:

Podatak; Informacija i znanje; Informacija u pravom trenutku, na pravo mesto, na pravi način; Novi kvalitet informacije; Struktura informacija sa aspekta nivoa odlučivanja; Informacioni sistem – koncepti, arhitektura, organizacija, kontrola i zaštita; Informacioni sistemi poslovnih procesa - BPR, ERP, SCM, CRM, Workflow, Document Management. Sistemi podrške odlučivanju (pojam, karakteristike i vrste, model i struktura); Projektovanje upravljačkih informacionih sistema.

Platforma IT; Arhitektura i infrastruktura IT; Infrastruktura savremenog poslovnog okruženja; Pritisci koji se javljaju u poslovanju i uloga IT u podršci i rešenjima; Tipovi IS (klasifikacija po nivoima menadžmenta); Komponente informacionih sistema; Tipovi IS prema nivou podrške organizaciji; Stratejski IS; Porterov model sila konkurencije; Strategije sticanja konkurentske prednosti; Načini upravljanja informacionim resursima; IS i organizacija (IS funkcionalnih cjelina, sistemi za planiranje resursa, sistemi za CRM i SCM); Sistemi za obradu transakcija; Upravljački informacioni sistemi i podrška koju pružaju funkcionalnim cjelinama organizacije; Sistemi za planiranje resursa preduzeća; Sistemi za upravljanje odnosa sa kupcima; Sistemi za upravljanje

NAZIV PREDMETA:	STRUČNA PRAKSA 1
ŠIFRA PREDMETA	STP-1
GODINA STUDIJA, SEMESTAR	II godina, IV semestar
NASTAVNIK, SARADNIK	Prof. dr Radovan Vladisavljević /
TIP PREDMETA:	OBAVEZNI
VRSTA STUDIJA	REDOVAN
CILJ PREDMETA	Cilj stručne prakse u drugoj godini je da se studenti upoznaju sa praktičnom primenom stečenih teorijskih znanja, kao i sa načinom poslovanja preduzeća i ostalih poslovnih organizacija. Visoka škola će na osnovu sklopljenih ugovora o saradnji sa poslovnim i javnim organizacijama stvoriti u potpunosti uslove da se studenti upoznaju sa ekonomijom i menadžmentom u praksi, proizvodnim procesima, kao i drugim bitnim aspektima, koji omogućavaju postizanje što boljeg odnosa između prihoda i rashoda, odnosno što boljih ekonomskih pokazatelja.
ISHOD PREDMETA	Nakon obavljene stručne prakse studenti će biti osposobljeni da stečena teorijska znanja primenjuju u poslovnoj praksi. Upoznaće se sa pojedinim segmentima proizvodnje preduzeća iz različitih oblasti. Na taj način će studenti lakše i kreativnije slušati predavanja iz drugih stručnih predmeta, odnosno primenjivati stečena znanja u poslovnoj praksi.
VEZA SA DRUGIM PREDMETIMA:	Predmet 'Stručna praksa 1' je povezan sa ostalim predmetima, koji pokrivaju stručne prakse (Stručna praksa 2, Stručna praksa 3), ali i sa ostalim stručnim predmetima na kojima se usvajaju teorijska znanja i vještine.
KOMPATIBILNOST	Predmet egzistira na većini visokih poslovnih škola i ekonomskih fakulteta, a kompatibilan je sa: - <i>Stručna praksa</i> , Zagrebačka škola ekonomije i menadžmenta, Zagreb; - <i>Internship</i> , University of Ljubljana, School of Economics and Business; - <i>Internship</i> , UNIVERSITA CA FORSARI VENEZIA, Department of Economics.
SADRŽAJ PREDMETA	
Praksa će biti organizovana u preduzećima sa kojima Visoka škola za ekonomiju i informatiku - Prijedor ima potpisane ugovore o poslovno-tehničkoj saradnji, kao i u ostalim preduzećima i organizacijama javnog sektora, za koja studenti dobiju preporuku, odnosno mogućnost za izvođenje prakse. Student može i sam da izabere	

NAZIV PREDMETA:	STRUČNA PRAKSA 2
ŠIFRA PREDMETA	STP-2
GODINA STUDIJA, SEMESTAR	III godina, VI semestar
NASTAVNIK, SARADNIK	Prof. dr Marko Ivaniš /
TIP PREDMETA:	OBAVEZNI
VRSTA STUDIJA	REDOVAN
CILJ PREDMETA	Cilj stručne prakse u trećoj godini je da se studenti upoznaju sa praktičnom primenom stečenih teorijskih znanja, kako bi što bolje bili osposobljeni za efikasno izvršavanje radnih zadataka kada se nađu u realnom sektoru. Takođe, cilj stručne prakse je da se na nekin način radno socijalizuju i da se postepeno uklapaju u radni kolektiv. Putem prakse studenti često dobijaju mogućnost da po završetku rade u tim organizacijama, što je danas važno kad je sve teže naći poslovni angažman.
ISHOD PREDMETA	Nakon obavljene stručne prakse na trećoj godini studenti će biti osposobljeni da stečena teorijska znanja primenjuju u praksi. Nadalje, steći će praktična iskustva, koja će im korisno poslužiti u organizovanju poslovne aktivnosti u preduzećima i drugim organizacijama.
VEZA SA DRUGIM PREDMETIMA:	Predmet 'Stručna praksa 2' je povezan sa ostalim predmetima, koji pokrivaju stručne prakse (Stručna praksa 1, Stručna praksa 3), ali i sa ostalim stručnim predmetima na kojima se usvajaju teorijska znanja i vještine.
KOMPATIBILNOST	Predmet egzistira na većini visokih poslovnih škola i ekonomskih fakulteta, a kompatibilan je sa: - <i>Stručna praksa</i> , Zagrebačka škola ekonomije i menadžmenta, Zagreb; - <i>Internship</i> , University of Ljubljana, School of Economics and Business; - <i>Internship</i> , UNIVERSITA CA FORSARI VENEZIA, Department of Economics.
SADRŽAJ PREDMETA	
<p>Praksa će biti organizovana u preduzećima sa kojima Visoka škola za ekonomiju i informatiku - Prijedor ima potpisane ugovore o poslovno-tehničkoj saradnji, kao i u ostalim preduzećima i organizacijama javnog sektora, za koja studenti dobiju preporuku, odnosno mogućnost za izvođenje prakse. Student može i sam da izabere organizaciju, koja mu najviše odgovara. Zadatak je da student iz stručnih predmeta praktično osposobi i da uskladi teorijska znanja sa primenom istih u praksi i savlada</p>	

NAZIV PREDMETA:	STRUČNA PRAKSA 3
ŠIFRA PREDMETA	STP-3
GODINA STUDIJA, SEMESTAR	IV godina, VIII semestar
NASTAVNIK, SARADNIK	Prof. dr Svetlana Ignjatijević /
TIP PREDMETA:	OBAVEZNI
VRSTA STUDIJA	REDOVAN
CILJ PREDMETA	Cilj stručne prakse u četvrtoj godini je da studenti usvojena teorijska znanja dopune praktičnim iskustvima, odnosno da se profiliraju, kao stručnjaci iz oblasti za koju se školuju. Studenti treba da iskoriste praktičan rad u poslovnim organizacijama, da se što bolje pripreme za zapošljavanje nakon diplomiranja, na način da upoznaju i nauče sve što im je suštinski bitno iz struke.
ISHOD PREDMETA	Nakon obavljene stručne prakse studenti će biti osposobljeni da stečena teorijska znanja efikasno primenjuju u poslovnoj praksi. Studenti će nadograditi teorijska i usvojiti dodatna praktična znanja iz različitih disciplina. Na taj način, biće u prilici da u realnom sektoru daju svoj puni doprinos ostvarivanju boljih proizvodno-ekonomskih performansi poslovnih subjekata, ali moći će da s uspehom primene stručna znanja u svim organizacijama, koje imaju potrebe za ekonomistima.
VEZA SA DRUGIM PREDMETIMA:	Predmet 'Stručna praksa 3' je povezan sa ostalim predmetima, koji pokrivaju stručne prakse (Stručna praksa 1, Stručna praksa 2), ali i sa ostalim stručnim predmetima na kojima se usvajaju teorijska znanja i vještine.
KOMPATIBILNOST	Predmet egzistira na većini visokih poslovnih škola i ekonomskih fakulteta, a kompatibilan je sa: - <i>Stručna praksa</i> , Zagrebačka škola ekonomije i menadžmenta, Zagreb; - <i>Internship</i> , University of Ljubljana, School of Economics and Business; - <i>Internship</i> , UNIVERSITA CA FORSARI VENEZIA, Department of Economics.
SADRŽAJ PREDMETA	
<p>Praksa će biti organizovana u preduzećima sa kojima Visoka škola za ekonomiju i informatiku - Prijedor ima potpisane ugovore o poslovno-tehničkoj saradnji, kao i u ostalim preduzećima i organizacijama javnog sektora, za koja studenti dobiju preporuku, odnosno mogućnost za izvođenje prakse. Student može i sam da izabere organizaciju, koja mu najviše odgovara. Zadatak je da student iz stručnih predmeta</p>	

NAZIV PREDMETA:	DIPLOMSKI RAD
GODINA STUDIJA, SEMESTAR	IV godina, VIII semestar
NASTAVNIK, SARADNIK	Svi nastavnici stručnih predmeta
TIP PREDMETA:	OBAVEZNI
VRSTA STUDIJA	REDOVAN
CILJ PREDMETA	Izradom diplomskog rada student dokazuje sposobnost samostalnog rješavanja složenih poslovnih problema. Dakle, cilj diplomskog rada je da se stečena teorijska i praktična znanja upotrebe u rješavanju nekog problema u poslovnoj praksi. Diplomskim radom student treba da pokaže da je kritički proučio veći dio postojeće stručne literature i da je u stanju da svoje znanje jasno izloži.
ISHOD PREDMETA	Diplomskim radom student dokazuje da je sposoban da: - identifikuje poslovni problem. -samostalno primjenjuje teorijska i praktična znanja i rješava probleme/poslovne izazove iz oblasti poslovne ekonomije. -vrši izbor odgovarajućih metoda rada i dokazuje važnost i opravdanost njihove primjene. -pokazuje svoje umijeće i motive za samostalno usvajanje novih znanja iz odabrane oblasti; -posjeduje sposobnost kritičnog mišljenja i logičkog zaključivanja i da je u stanju da na jasan način izloži svoje zaključke.
VEZA SA DRUGIM PREDMETIMA:	Predmet Diplomski rad je povezan sa stručnim predmetima, a posebno sa predmetom iz kojeg je uzeta tema za izradu diplomskog rada.
KOMPATIBILNOST	Većina visokih poslovnih škola i ekonomskih fakulteta imaju neke vrste završnih radova, a najčešće Završne radove: - <i>Završni rad</i> , Zagrebačka škola ekonomije i menadžmenta, Zagreb; - <i>Final Exam</i> , UNIVERSITA CA FORSARI VENEZIA, Department of Economics. - <i>Završni rad</i> , Visoka poslovna škola strukovnih studija, Novi Sad.
SADRŽAJ PREDMETA	
<p>Diplomski rad predstavlja stručni rad studenta u kome on rješava određeni poslovni problem iz oblasti Poslovne ekonomije. Nakon obrade stručne literature i rješavanja postavljenog zadatka, student priprema diplomski rad u formi koja sadrži sljedeća poglavlja:</p> <ul style="list-style-type: none"> - naslovna strana (naziv visokoškolske institucije, Diplomski rad, tema, mentor, 	